

Biblioteca Municipiului Deva
SALA DE LECTURĂ

35
68

FLACĂRA

TRAIASCA 23 AUGUST

ANUL XVII
NR. 691
24 AUGUST 1968

UN MOMENT DE SEAMĂ ÎN ISTORIA LEGĂTURILOR FRĂȚEȘTI ROMÂNŌ – CEHOSLOVACE

Vizita în Republica Socialistă Cehoslovacă a delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și semnarea, cu acest prilej, a noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între cele două țări prietene au marcat încă un moment de seamă în istoria relațiilor frățești româno-cehoslovace.

Atît la sosirea pe aeroportul din Praga, cît și pe parcursul întregii vizite, delegația română a fost întîmpinată cu numeroase și însuflețite manifestări de prietenie din partea poporului cehoslovac. Pretutindeni înalții oaspeți au fost primiți ca solii poporului frate român, față de care cehii și slovacii poartă sentimente de adîncă prietenie și stimă. Exprimînd profunda satisfacție în legătură cu semnarea noului Tratat, tovarășul Nicolae Ceaușescu a declarat:

«Consfințind hotărîrea noastră fermă de a întări prietenia și alianța frățească româno-cehoslovacă, cooperarea multilaterală în folosul ambelor țări, noul tratat constituie totodată un legămint tovarășesc de unire a eforturilor și contribuției noastre la cauza unității și coeziunii țărilor socialiste.»

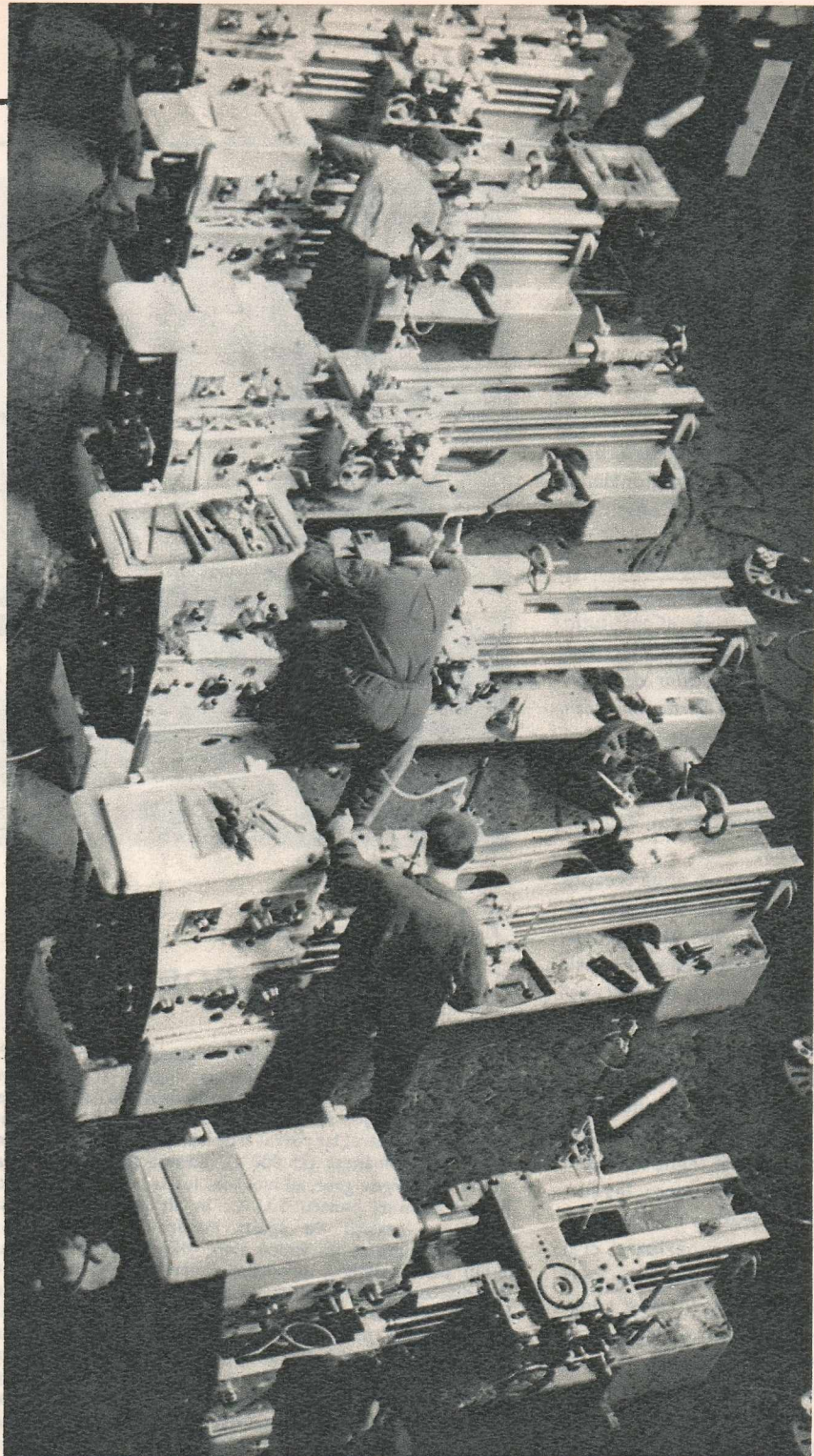
(Citiți în pag. 31 corespondența trimisului nostru special la Praga)

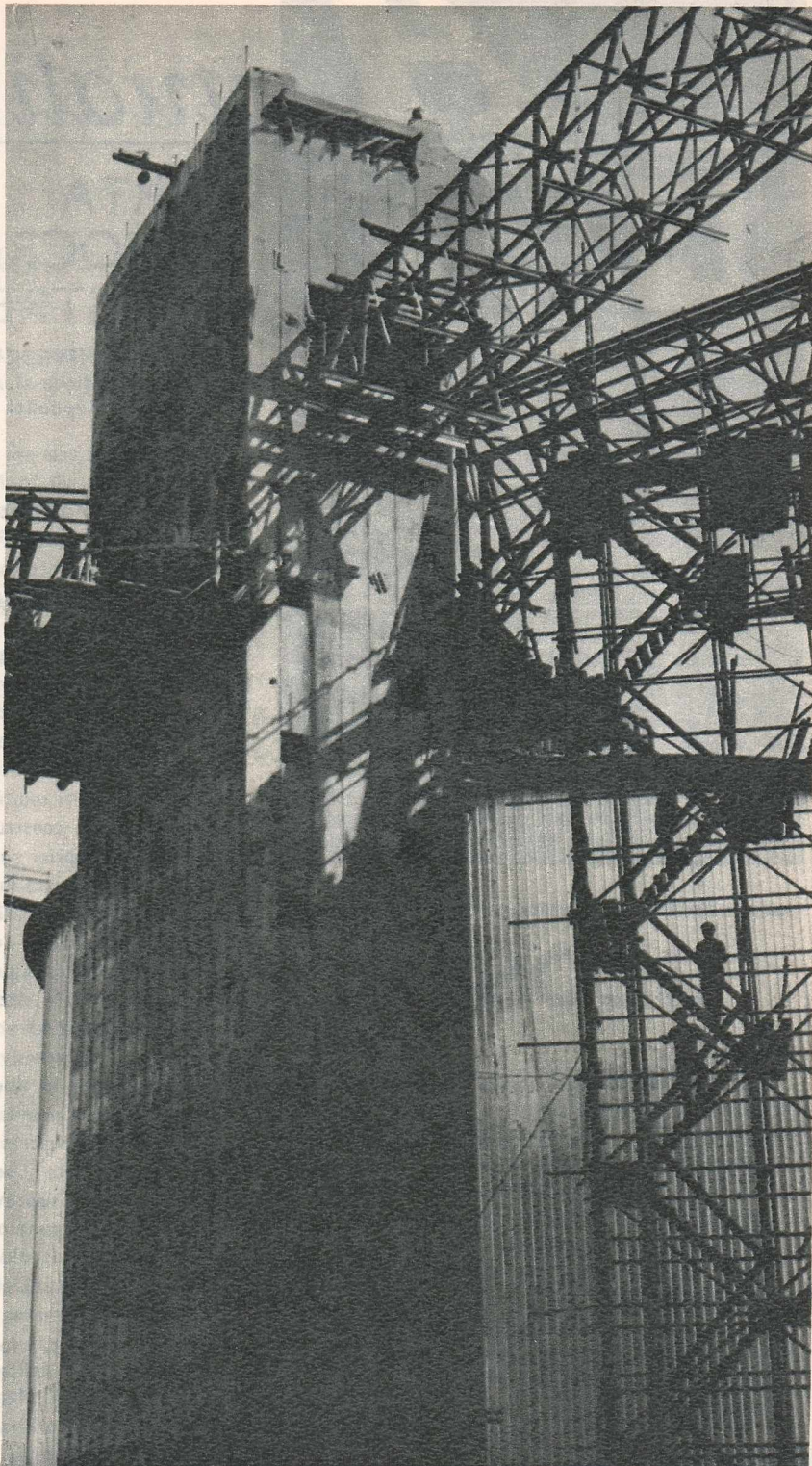
Semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă.

Entuziastul miting de la uzinele «Avia» din Praga.

La Uzina de strunguri din Arad.

Pe șantierul noii Fabrici de zahăr de la Oradea.

REALIZĂRI ÎN AJUNUL MARRI SĂRBĂTORI 23 AUGUST

HUNEDOARA

Laminorul bluming de 1 300 mm mai este, în parte, șantier. Dar numai scurtă vreme de aci încolo: probele tehnologice, «la cald», se apropie de sfârșit. Sărbătoarea de la 23 August va găsi în vasta hală de laminare o incandescență continuă. Noul uriaș al siderurgiei hunedorene (cu o capacitate de 3 milioane tone oțel-lingouri) va începe, așadar, să producă nu la 30 septembrie 1968 — termenul planificat — ci cu o lună și ceva mai devreme.

V. COSTEA

BORZEȘTI

Cu toată dimensiunea sa impresionantă, Combinatul chimic Borzești își extinde în continuare granițele și puterea, trăind noi performanțe și modernizări.

De pe agenda de șantier a combinatului am transcris un eveniment recent: terminarea lucrărilor de corelare a instalațiilor de policlorură de vinil cu instalația de electro-liză care duce în final la creșterea capacității la p.c.v. cu 2 000 tone pe an.

I. SÂNDULESCU

PITEȘTI

Pe șantierul-extindere al fabricii textile, constructorii au stabilit câteva recorduri: trei capacități noi de producție au fost predate beneficiarului eșalonat, cu o lună, cu cinci și respectiv cu șase luni mai înainte față de prevederi. În prezent, constructorii Întreprinderii nr. 8 a Ministerului Industriei Construcțiilor ridică o nouă clădire, unde se vor produce anual 11,7 milioane metri pătrați de țesături din bumbac. Stadiul lucrărilor pe șantier va îngădui intrarea în producție la sfârșitul acestui an.

*

O nouă prezență pe platforma industrială a Piteștiului, deocamdată în fază de schele: Fabrica de articole tehnice din cauciuc. Cu toate că șantierul se află, relativ, la început, ritmul stabilit de constructori (tot ai Întreprinderii nr. 8) este alert. Realizările de până acum îngăduie pronosticuri exacte. Durata de execuție va fi scurtată cu două luni.

R. GHEORGHE

BUCUREȘTI

L-am rugat pe tovarășul Nicolae Nistor, directorul Casei centrale a creației populare,

să ne relateze ce manifestări culturale vor avea loc cu prilejul sărbătorii de 23 August.

— La București, în zilele de 23 și 24 August vor avea loc mari manifestări culturale pe scenele teatrelor de vară (parcurile Herăstrău, «N. Bălcescu», «23 August» etc.). Programe de muzică și dansuri, întocmite de Comitetul municipal pentru cultură și artă și de organele sindicale. La prezentarea lor participă zeci de formații artistice profesioniște și de amatori.

— În țară?

— Între altele, o manifestare folclorică de o amploare deosebită la Prislop (Maramureș). Își vor da concursul formații folclorice din județele Maramureș, Suceava și Bistrița-Năsăud. Festivaluri folclorice vor avea loc și în județele Satu Mare, Mehedinți, Arad, Alba. În sfârșit, un festival de muzică ușoară se va desfășura la Amara (jud. Ialomița).

ORADEA

La Oradea se află în construcție o nouă fabrică de zahăr. Primele cantități de zahăr vor fi produse în cursul trimestrului IV al acestui an. Capacitatea de prelucrare: 3 000 tone sfeclă în 24 ore. O fabrică de zahăr cu

o capacitate de producție asemănătoare se construiește și la Corabia.

B. SURU

BAIA MARE

Mihai Feher, vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului Baia Mare, ne comunică despre ultimele realizări edilitare în acest oraș.

— Se lucrează acum la amenajarea unui parc pe platoul din fața noului cinematograful. Va fi gata de 23 August. Înainte de marea sărbătoare am dat în folosință un bloc cu 20 de apartamente în cartierul minerilor de la Săsar.

IAȘI

Fabrica de fire poliesterice se înalță și se împlinește văzînd cu ochii. Pînă în prezent s-a executat aproape 80% din volumul total al lucrărilor de montaj afectat anului 1968. Or, socotind că pînă la 31 decembrie mai sînt patru luni și ceva, bilanțul realizărilor se anunță de pe acum satisfăcător.

M. CIUCĂ

F

Prezentarea
artistică:
Vlad
MUȘĂTESCU

COPERTA NOASTRĂ
Tineri brigadieri din generația august '68.
Fotografie de Elena GHERA

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. **TI-PARUL** executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

Anunțurile de publicitate (reclamă) se primesc la următoarea adresă: Agenția de publicitate ISIAP — București, str. Eforiei, sectorul 6, telefon 16 79 45.

GLOSSA

Doctorul Myron Winiska de la Universitatea Cornell din Statele Unite a cercetat ani de-a rândul legătura dintre alimentația fapturilor vii și scoarța cerebrală, a apelat pentru statistici la mașinile electronice și, la capătul experiențelor, a constatat că subnutriția frânează grav dezvoltarea creierului uman.

...Mă miră. Pentru că, de pildă, persoanele responsabile care au aruncat pe piață câteva sute de mii de aparate de radio cu transistoare, fără a asigura însă existența bateriilor de rezervă, mănincă — după câte sînt informat — de trei ori pe zi.

— La urma urmei, totul e zadarnic.
— Da, dar numai la urma urmei.

Sfîrșitul unei scrisori nrimite alaltăieri din partea unui prieten vienez:

«Din clipa cînd am intrat în sediul TAROM și pînă ce, străbătînd 8 m din ghiseu, am izbutit să mă aflu în posesia biletului de avion au trecut 2 ore și 17 minute.

De la București la Viena am făcut 2 ore».

AI. MIRODAN

INSTANTANEE

DUMINICĂ: Pe malul bătrînului Olt care o străbate, frumoasa și pitoreasca stațiune Călimănești este mereu întinerită de (mereu) noile generații care o vizitează și care se întorc de acolo, totdeauna, cu amintiri plăcute. (Foto: P. Dumitreacu.)

IUNI: 1 108 probe de vinuri din 21 de țări își dispută întâietatea într-un concurs internațional care se desfășoară în Palatul de la Buftea. La închiderea ediției n-avem încă rezultatele, dar sîntem optimiști. (Foto: Gh. Amza.)

MARȚI: Acuși-acuși începe școala. Primul examen îl dau fabricile de confecții care trebuie să asigure din timp uniforme școlare. Al doilea examen îl dă comerțul. Deocamdată, la catalog, nu există absențe. Și sperăm să nu fie. (Foto: R. Criatescu.)

MIERCURI: Tunurile din fotografie se numesc «transportoare pneumatice» și vor bombardarea hambarele cu fin! Ele marchează încă un pas în acțiunea de mecanizare a agriculturii și poartă (cu succes) marca «Uzina de ventila-toare»-București. (Foto: I. Dumitreacu.)

CARTA DEMOCRAȚIEI NOASTRE

C. PARASCHIVESCU-BĂLĂCEANU
vicepreședinte al Asociației juriștilor
din Republica Socialistă România

Se împlinesc trei ani de cînd poporul nostru, prin reprezentanții săi în Marea Adunare Națională, a votat legea fundamentală a statului — Constituția Republicii Socialiste România.

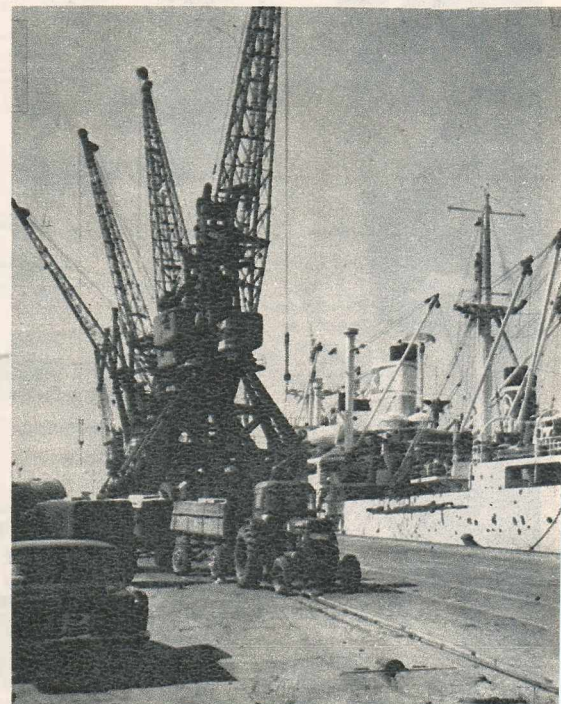
Paginile ei reflectă airdoma unei oglinzi atît cuce-
ririle și transformările ultimilor 24 de ani cît și jaloa-
nele dezvoltării noastre în perspectivă. «Constituția
României socialiste, spunea tovarășul **Nicolae
Ceaușescu**, reflectă împlinirea aspirațiilor de liber-
tate ale celor ce muncesc, ea reprezintă Carta libertății
și suveranității naționale, a egalității depline în drepturi
pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționa-
litate, a afirmării multilaterale a demnității și perso-
nalității omului, constructor al socialismului, făuritor
conștient al propriei sale istorii».

Constituția votată în 1965 a marcat o nouă treaptă
în adîncirea democratismului socialist și în perfec-
ționarea aparatului de stat, asigurînd stricta apli-
care în viața de stat a principiului deplinătății puterii
poporului, în care rezidă însăși esența democratismu-
lui socialist, a suveranității naționale.

Urmărind să promoveze respectarea strictă a tutu-
ror drepturilor și libertăților cetățenești, Consti-
tuția din 1965 a prevăzut un număr de garanții juri-
dice eficace, consacrinđ că completele de judecată
sînt independente și se supun numai legii; la rîndul
ei, procuratura supraveghează respectarea legilor,
iar activitatea organelor administrative de stat intră
nu numai sub controlul forurilor ei superioare, ci și
sub puterea tribunalelor și judecătorilor, în ceea
ce privește vătămarea drepturilor prin acte admi-
nistrative. În plus, a fost constituită Comisia consti-
tuțională care, în calitatea ei de comisie permanentă
a Marii Adunări Naționale, prezintă rapoarte și
avize privind exercitarea controlului conformității
legilor cu Constituția. Fiecare cetățean poartă răs-
punderea faptelor sale, iar legea nu poate fi înlocuită
prin indicații și dispoziții.

În «Anul internațional pentru protecția drepturi-
lor și libertăților omului», Constituția noastră consti-
tue un exemplu de asigurare și protecție deplină
a drepturilor omului.

Legalitatea socialistă nu este numai un principiu
fundamental al organizării și activității statale, ci și
o metodă de construire a noii societăți, în care
domnia legii este garanția supremă a dezvoltării
progresive a societății, a creșterii nivelului de trai
material și spiritual al poporului, al afirmării — pe
baza egalității depline în drepturi a tuturor cetățe-
nilor patriei — a demnității și personalității omului.

24 ORE — CONSTANȚA-PORT

Primul nostru port maritim cunoaște permanent o
mare afluență de vapoare. Într-o singură zi — ziua în
care am vizitat portul — nu mai puțin de 41 de nave (dintre
care 10 românești) se aflau acostate la chei. 31 din ele se
găseau la încărcare, iar restul la descărcare. «Maramureșul»,
mineralier românesc (25 000 t), încărcă fontă pentru Ja-
ponia; un cargou grec, «Livorno», lua la bord utilaj petro-
lier și geamuri pentru S.U.A.; în alt loc, «Tg. Mureș»
descărca instalații de spălat minereu, importate din
Belgia, în timp ce un vapor elen, «Kimolos», încărcă alu-
miniu pentru Belgia, produse alimentare pentru Anglia
și radiatoare pentru Liban. La altă dană, «Sahire», cargou
bulgar, descărca cauciuc natural adus din Malaya, iar
«Tulcea», sub pavilion românesc, încărcă sulfat de alu-
miniu pentru Turcia. Cargoul românesc, «Suceava», gata
de plecare, poartă la bord chereștea pentru Franța și
mărfuri generale pentru Benghazi, Beirut și Famagusta.
Pe cheiuri sînt pregătite pentru încărcare zeci de trac-
toare, autocamioane, motoare, lingouri de aluminiu, rulouri
compresoare.

Scurtul nostru popas în port ne-a făcut să înțelegem mai
bine consemnarea din statistici: peste 40% din exportul
băii noastre trece prin Constanța.

Activitatea vie a portului dovedește în primul rînd —
ne spune ing. **NICOLAE ZEICU**, directorul Direcției
navigației maritime (NAVROM) Constanța — că produ-
sele românești sînt din ce în ce mai apreciate peste hotare.
E vorba în special de echipament petrolier, mașini-unelte,
utilaj sanitar, fabrici de sodă, linii de ciment etc. Apoi —
adaugă interlocutorul nostru — extinderea relațiilor
economice ale Republicii Socialiste România cu tot mai
multe țări face ca și traficul portului Constanța să crească
proporțional. Un exemplu: în primul semestru al acestui
an au acostat aici 886 vapoare, descărcînd sau încărcînd
cu 335 000 tone mai multe mărfuri decît în aceeași perioadă
a anului trecut.

F. URSEANU

REPORTERUL
PE TEREN

Bazil
DUNĂREANU

camioane, 79 tractoare, 21 000 rulmenți, 2 187 tone îngrășăminte azotoase, 1 770 tone produse chimice, 31 000 tricotate și 36 000 mp țesături. În general, în primele 7 luni ale anului planul producției globale pe ansamblul industriei județului a fost îndeplinit în proporție de 101,8%.

Ora IV. Vernisaj la Palatul culturii — 100 de lucrări (ulei și grafică); o trecere în revistă a activității pictorului Iacob Brujan, la a 70-a sa aniversare.

Ora V. Moment prielnic de reflecție pe marginea unei compensații dulceag-amăruie: «Steagul roșu» a părăsit divizia A pe porțile unui stadion minor și a intrat în divizia B pe porțile noului stadion de la Bartolomeu, cu 30 000 locuri!

Ora VI. Chimisti de la Rîșnov, preocupați de diversificarea producției, au asimilat 6 noi sortimente de aracet. Printre ele o surpriză: materia primă pentru guma de mestecat (30 tone anual), pentru prima oară la noi! Vom avea deci mai puțini nervoși! Alte sortimente: adezivi pentru construcții și tehnologia lemnului, pentru fabricarea materialelor termice (50 tone anual), și un produs nou pentru fabricarea medicamentelor de calitate I.

Ora VII. Arhitecții brașoveni au predat constructorilor primele proiecte de execuție pentru apartamentele cu confort diferențiat. Primul bloc se va ridica în cartierul Steagul Roșu și va avea apartamente de confortul III și IV. Pe planșete se află în lucru proiectele celor 6 000 de apartamente care se vor construi în noul cartier Hărman-Zizin.

BRAȘOV— 7 SECVENȚE

Ora I. Cobor din tren: animație, drapele. Intem în pragul lui 23 August. Citesc un afiș: de la începutul anului, locomotivele electrice (din parcul depoului brașovean) au ansportat 904 milioane tone marfă. Până 30 decembrie vor transporta peste 2 miliarde. Ifre și transporturi electrizante!

Ora II. A fost o oră mai puțin plăcută: ai mult de jumătate am consumat-o așteptând troleibuzul, în stația din fața gării. Vine treme de rar. Acest singur troleibuz care agă centrul de gară este, se pare, cel mai gur și eficient mijloc de locomoție prin intermediul căruia poți pierde în condiții optime enul de care ai nevoie.

Ora III. ...Ora statisticienilor și a cifrelor ncludente. S-au produs peste plan 318 auto-

În sezonul fructelor de pădure

În aceste zile de august, pădurile de sub culmile Rarăului, Giumalăului și Obcinei Feredeului răsună de cîntecele culegătoarelor de fructe de pădure. Este sezonul de vîrf la culesul zmeurei, a afiniei negre, precum și a hribilor, bogății ale munților noștri. Pînă în prezent la centrele de colectare Botuș, Colbu, Valea-Putnei și Izvoarele Su-

cevei au fost colectate peste 150 tone. De la Secția de valorificare — Sadova a ocolului silvic Pojorita, echipele de lucru conduse de tehnicianul Nicolae Coca expediază zilnic, cu mașini și vagoane frigorifice, fructe de pădure proaspete spre Elveția, R.F.G. și Olanda.

F. MICHITOVICI

TURUL ROMÂNIEI CU BICICLETA LA... 69 DE ANI

Pensionarul Florea Hodrea din Brad, în vîrstă de 69 ani, face pentru a doua oară turul României pe bicicletă. Anul trecut a parcurs 4 000 km. Acum este decis să-și depășească performanța cu 1 000 km. Călătoria cu bicicleta a început-o la 1 august pe itinerarul: Brad-Deva-Alba Iulia-Cluj, apoi Dej-Bistrița-Baia Mare-Satu Mare-Oradea-Arad-Timișoara-Caransebeș-Reșița, pentru ca prin Hațeg și Deva să se reîntoarcă din nou la Brad, încheind o semietapă. După o scurtă odihnă, ciclistul septuagenar va porni din nou la drum. Pînă la sfîrșitul anului numărul kilometrilor pedalați va fi de 5 000. Un amănunt: Florea Hodrea a învățat să meargă pe bicicletă abia în anul 1965, deci la vîrsta de 65 de ani.

Paul RADVANI — Cluj
Fotografie de
R. WAGNER

Escală la Cluj.

LABORATOARE PLUTITOARE

Institutul bioceanografic — cu punctele experimentale de la Sulina și Constanța, sectorul de ecologie al Institutului de biologie «Traian Săvulescu» de la Constanța, precum și Stațiunea experimentală de la Agiea dispun acum de o flotă de cercetare științifică, afectată exclusiv acestui domeniu al științei românești. Mica flotă este formată din seinare pescărești și ambarcații metalice pînă la 72 tone.

«Chefulul», «Marea Neagră», «Pălămida», «Gilortul» și «Arieșul» sînt unități laborator-plutitor cu caracter permanent pentru cercetări științifice în Marea Neagră și în alte mări. Se lărgeste implicit aria de cercetare.

V. FIROIU

AU LUAT „MĂSURI“ ...

În numărul 33 din 10 august 1968 al revistei noastre, la rubrica «De ce?», puneam întrebarea: «De ce Biblioteca Academiei, cea mai mare și mai completă bibliotecă din Capitală, este închisă pe tot timpul verii după-amiaza?». Răspunsul (dat cititorilor) a venit prompt: direcțiunea a hotărît ca între 12 și 31 august... să fie închisă, toată ziua, sala 2. Așadar, de la 1 iulie biblioteca a lucrat cu o jumătate de normă (numai dimineața) pînă la 10 august, și acum, pînă la 1 septembrie, va lucra cu ceva mai puțin de o treime din norma obișnuită. Explicația: foarte mulți salariați sînt plecați în concediu.

Așa este, dar noi mai punem o întrebare: Biblioteca centrală de stat (normă de lucru aproape egală, avînd, în medie, 470 de cititori pe zi) rămîne deschisă toată vara, cu programul obișnuit, de dimineața și pînă seara, plus duminicile și sărbătorile; crede cineva că oamenii de aici nu pleacă în concediu?

antiteatru la... parcul herăstrău

Ne aflăm la micul și cochetul teatru de păpuși, situat în aer liber, între copaci umbrași, în Parcul Herăstrău. Se joacă piesa «Cine va păzi clopoteții?». Dialogul are loc între doi spectatori de o șchioapă:

— Ce spune?
— Că n-are cine să tragă clopotele...
— Păi pădăia e floare... Nu trebuie să vorbească tot despre flori?...
— Nu aud nimic. Acum mi se pare că micul grădinar cere ajutor pompierilor...
— Ba nu, copiiiilor...

Ne oprim aici. Există într-adevăr teatru absurd, în care nu prea înțelegi ce se vorbește, teatru de pantomimă, în care nu se... vorbește, dar teatru în care deși actorii — aici păpuși — sau mai bine-zis actori păpușari, spun tot timpul ceva, din care nu se aude nimic, n-am mai pomenit.

Am crezut că defecțiunea difuzorului e intim-plătoare. Am fost însă și la alte spectacole: «Prima lecție», «Alina și gîscănelul». Nu se aude. Ne întrebăm cum este posibil ca unui simplu difuzor hodogorit să i se permită să irosească talentul, inventivitatea și energia echipei de păpușari?

R. EMILIAN

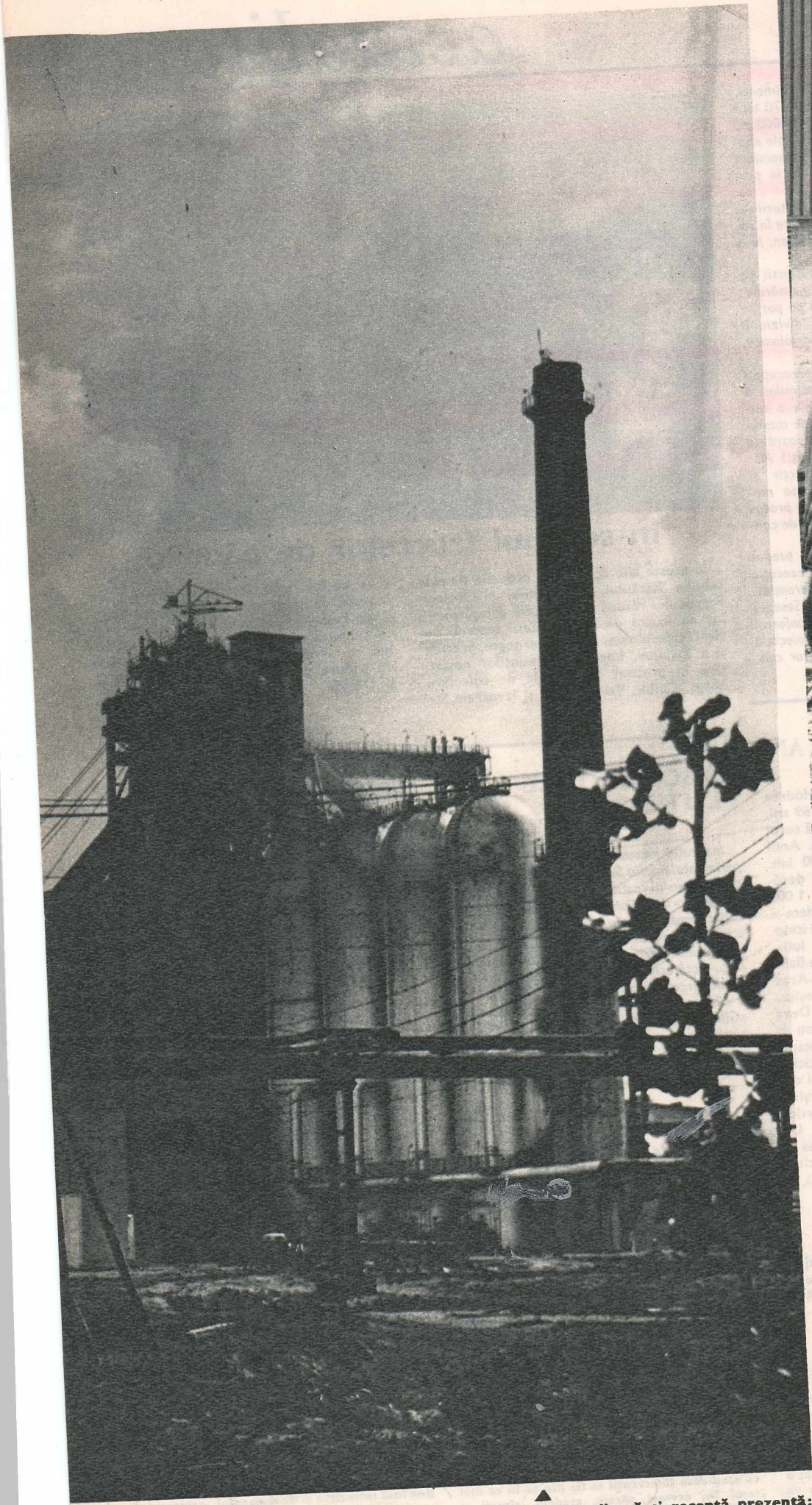
JOI: Mărturie fotografică a cunoștinței pe care o fac turiștii străini cu unul dintre frumoasele locuri ale Bucureștiului: pădurea Băneasa. Pentru a fotografia șirul de mașini, am renunțat la camping (stînga) și la restaurant (dreapta). (Foto: I. Dumitrescu.)

VINERI: Toată lumea știe (presă a vorbit de nenumărate ori) de Hidrocentrala de pe Lotru. Ca să nu repetăm ce s-a mai spus, publicăm o fotografie care, peste puțină vreme, nu se va mai putea face: locul în care se va înălța barajul. (Foto: P. Dumitrescu.)

SÎMBĂTĂ: Atenție șoferi! Ne bucură că întreprinderea «Ciclop» este promptă, dar am dori ca asemenea intervenții să fie din ce în ce mai rare! De aceeași părere, credem, sînteți și dumneavoastră, conducătorii auto: primii intereseați! (Foto: P. Dumitrescu.)

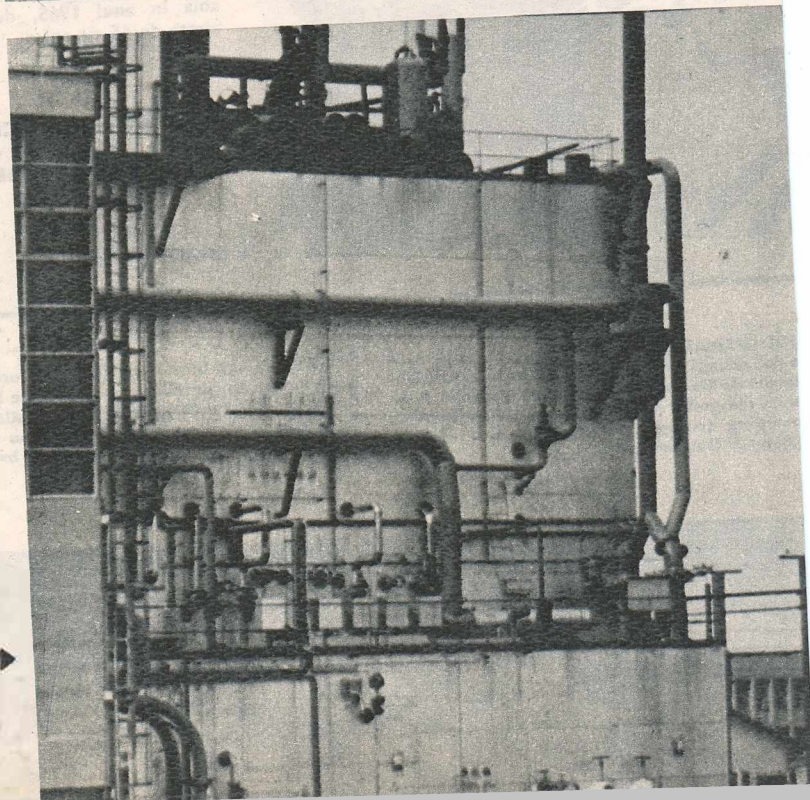
DUMINICĂ: Frumos, arătos și modern, automatul bufetului «Patria». Prezența lui aici ține însă întrucîtva și de domeniul grotescului: constructorul a destinat automatul galanteriei (ciotapi, cravate, papuci etc.), nu mîncărilor... Mai ales că lipsește instalația frigorifică. (Foto: V. Moldovan.)

▲ O grandioasă și recentă prezență:
furnalul de 1 700 mc, cel mai mare
agregat de acest gen din țară.

▶ O parte a fabricii de oxigen, acest
«suflet vital» care determină mutații
spectaculoase. Furnalul îi datorează
temperaturile constante de mii de
grade.

23 August 1968: marile premiere ale anului devin în această vară realități concrete

ZILELE FEBRILE ALE GALAȚIULUI

...Să răsfoim file de cronică gălățeană contemporană, file intrate de-acum în cartea strălucitoare a siderurgiei românești.

La mijlocul lui aprilie 1968, mai precis la 20 ale lunii, primul furnal gălățean, cel mai mare din siderurgia românească, cu o capacitate de 1 700 mc, începea să producă. Știrea — concisă așa cum de obicei emană ea dintr-un loc unde cuvintele sînt înlocuite de concretul faptelor și atunci cînd sînt totuși folosite se traduc în comenzi scurte, repede și acestea acoperite de tumultul metalului dezlănțuit — avea să înconjure țara, consfințind o nouă victorie românească de prestigiu, un nou obiectiv îndeplinit al cincinalului.

...Probele de încălzire a furnalului începuseră la 4 aprilie, iar la 14 ajunseseră în etapa finală. Zile întregi (mai precis zile și nopți, fiindcă Galațiul trăiește din acest an nopți albe și febrile, cînd timpul suspendat

unde va refuză sau îi este refuzat veșmintul tradițional și alternativ de zi și noapte) aerul cald, furnizat de centrala suflante, a șuierat asurzitor, reglat fiind de instalații de mare precizie, după cum pe întregul flux tehnologic probele de ansamblu se urmau una cite una, aducînd confirmarea înaltei munci profesionale executate aici. Ca într-un caleidoscop strălucitor (și mai ales sonor!) au fost verificate fluxurile 2 și 3 de aducere a materiilor prime în bucărele furnalului, instalațiile de ciuruire, alimentatoarele și pîniile-cîntar, sistemul de încărcare al colosalului agregat. În același timp intrau în funcțiune instalațiile conexe ale furnalului, grupul de consumatori vitali de 2 și 6 megawați din cadrul centralei de suflante, stația de pompe, uriașele oale de iontă de 140 mc care intrau astfel, mai devreme, într-un ultim rodaj pe căile ferate uzinale ale sectorului furnale.

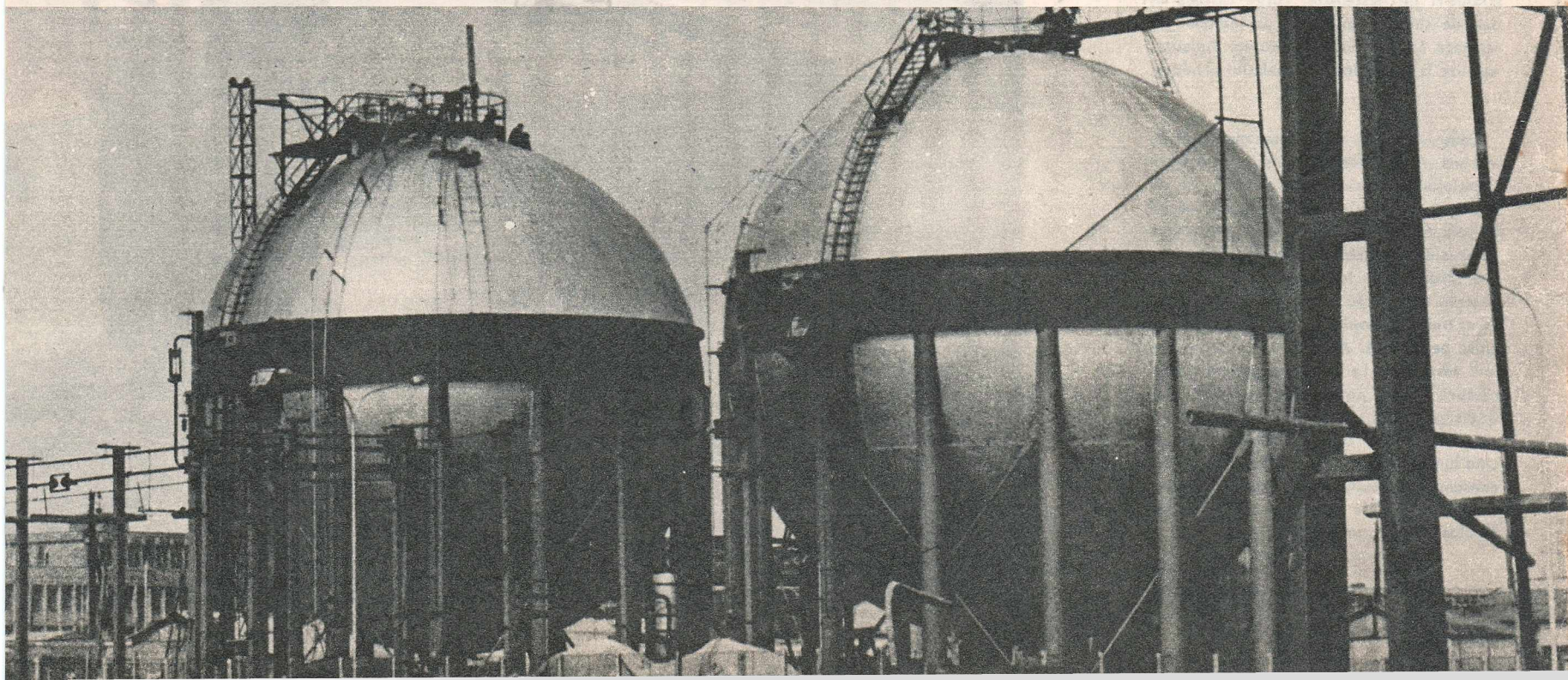
...Apoi a avut loc marele schimb, marea trecere care consfințea saltul calitativ iminent, momentul cînd uriașele instalații aveau să producă: la furnalul de 1 700 mc apar, în locul montorilor și electricienilor, furnaliștii, primii furnaliști ai Galațiului, oamenii cărora le-a fost încredințată cinstea de a materializa un uriaș efort, cel al constructorilor, început cu mai bine de doi ani în urmă.

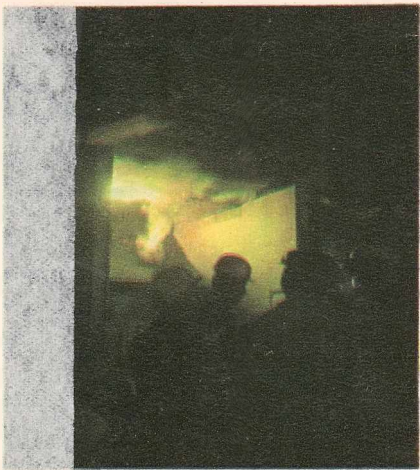
Momentul suprem s-a consumat într-o noapte și a avut mărteția și simplitatea actelor de profundă semnificație care marchează o dată, o etapă.

...Se execută operații de stimulare a alimentării bucărelor de zi și la sistemul de încărcare al furnalului. Posturile de comandă automată aprind și sting puncte colorate cu o rapiditate demnă de arpegiile unui pianist

(Continuare în pag. 8)

Discuții premergătoare marilor premiere. Montori și sudori, cu toții vibrează la înaltele tensiuni ale momentului (cîteva clipe înaintea punerii în funcțiune a furnalului).

Fotografiile: pasionantul drum al oțelului de la cuptor la șarja turnată.

de geniu, minereul și cocsul, printr-o intimă osnoză, se transformă în fontă, în primul șuvoi de metal gălățean.

Dar ar fi incomplet să încheiem aici, o dată cu sarcina «îndeplinită» a furnalului de 1 700 mc. Combinatul siderurgic este un organism extrem de complex, care-și acționează și-și controlează simultan toate articulațiile. De aceea punctul final, punctul fierbinte al acestei activități neîntrerupte, este marcat de noaptea de 7 iunie, când a fost dată prima șarjă de metal. După cum se vede, o suită de momente emoționante și tot aceeași satisfacții pentru siderurgiști.

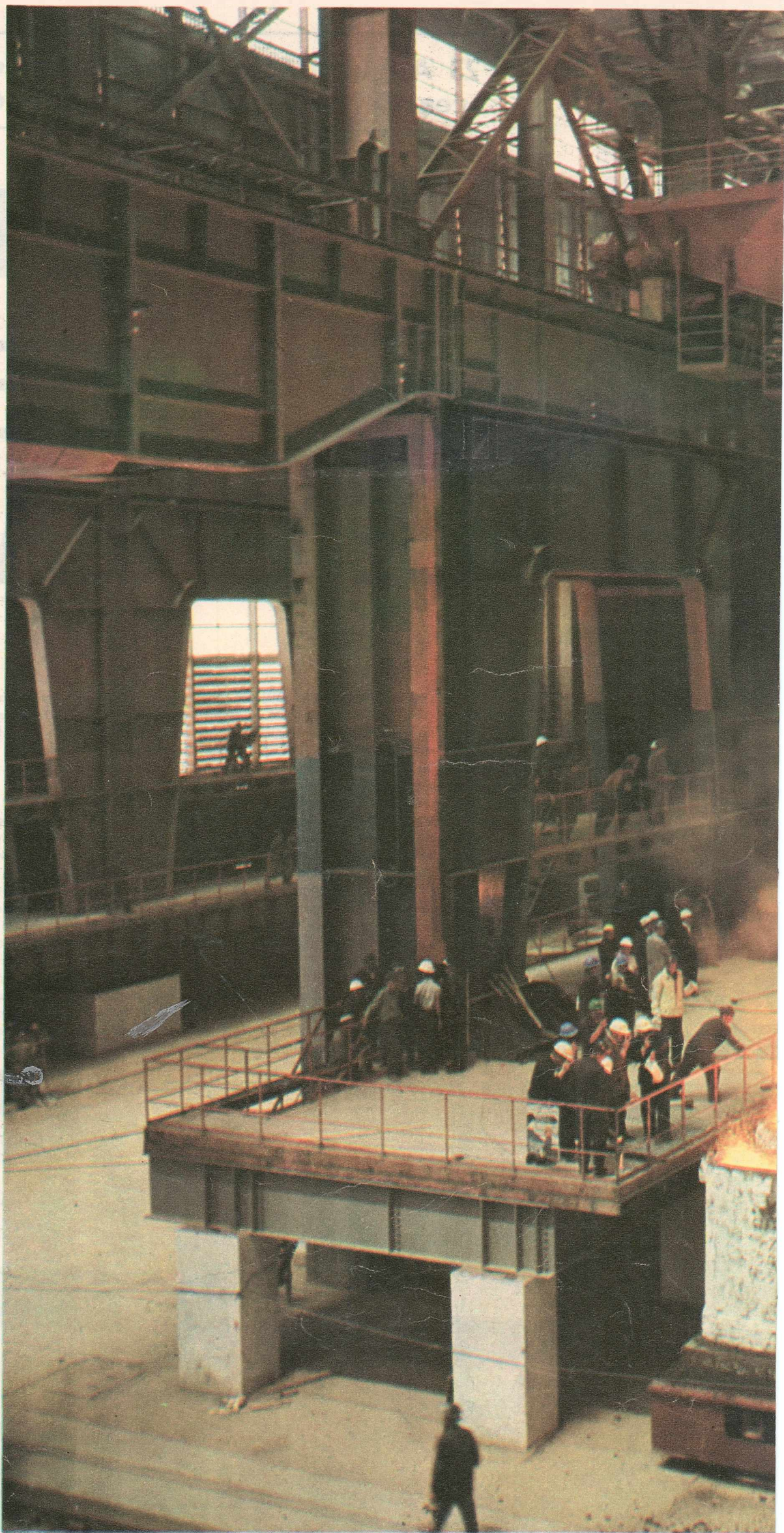
...Cocsul incandescent se introduce în convertizor, apoi începe insuflarea cu oxigen pentru uscare și încălzire. O atenție concentrată domnește peste tot. Nu se aude decât zăuierul violent al oxigenului care din când în când ridică o coloană violentă de flăcări, aidoma unei erupții vulcanice. Într-o sincronizare deplină au loc operațiile de pregătire a primei șarje.

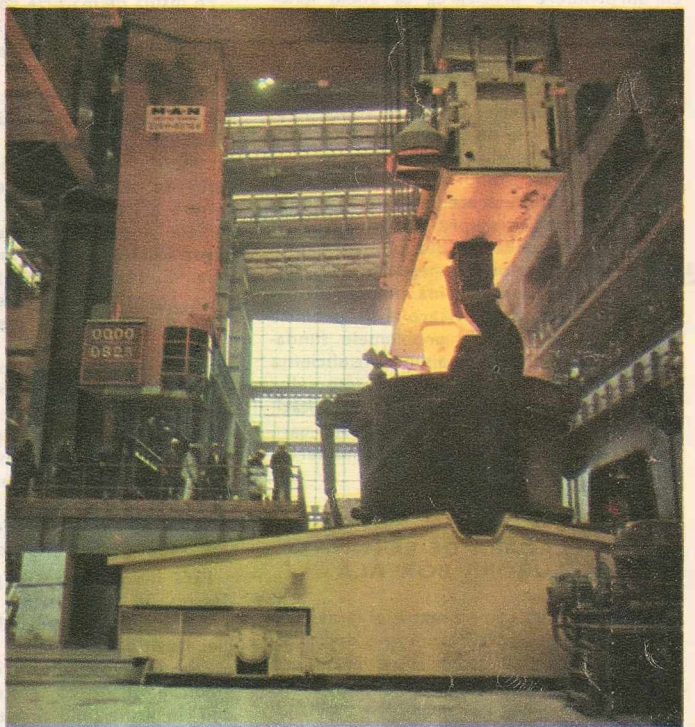
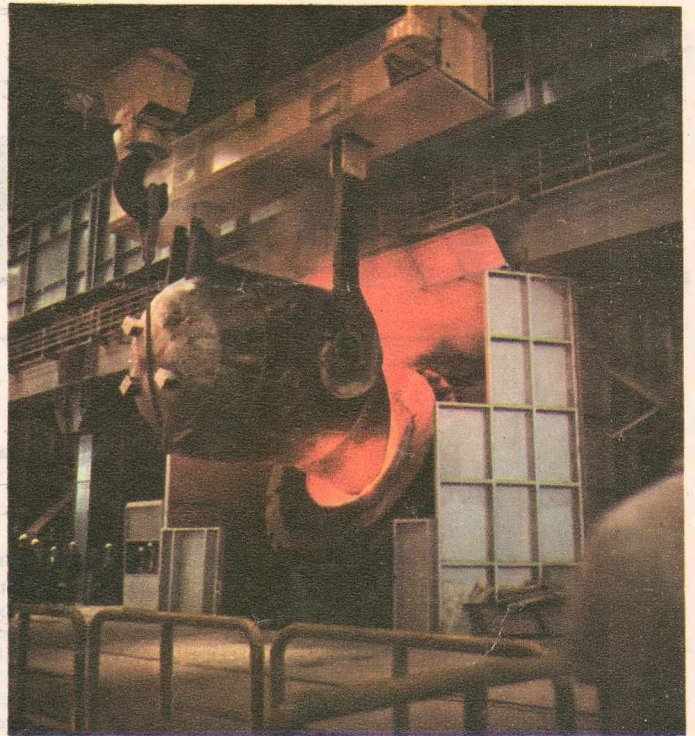
Deodată, apare trenul care aduce fonta lichidă de la furnal! Metalul, masă lichidă cu străluciri de nestemate, curge cască în oala de turnare. În sfârșit, un moment de relaxare. Și de bucurie descătușată. Aplauze, aplauze la scenă deschisă. Galațiul produce.

*

Oamenii care au trăit aceste momente de maximă intensitate, furnaliștii și oțelarii Galațiului, această primă dinastie ce se anunță încă de pe acum prestigioasă, merită, evident, o prezentare pe măsură. Ne-o vom rezerva cit de curînd. Au fost succesiuni de ore cărora mulți le-au uitat numărul, concentrați cum erau cu toată ființa asupra agregatelor ciclopice care obligau la un efort pe măsură. Așteptările încordate au fost răsplătite. La ora cînd scriem aceste rânduri, într-o armonioasă și fluidă continuitate fonta sau oțelul gălățean își revărsă tăriile ca și cum ar fi făcut aceasta de cînd lumea. Clipa, clipa unică a începutului, consumată succesiv în zile și nopți memorabile, va rămîne însă martoră perpetuă, fabulos declanșator de energii.

H. MIHAI
Fotografii de L. TIBOR

In addition, the company is also a member of the International Association of Industrial Engineers (IAIE) and the International Association of Industrial Engineers (IAIE).

0 1 6 0
0 4 0 2

0 0 0 0

0 0 0 0

0 0 0 0

0 0 0 0

0 0 0 0

În ultimii ani cercetările pe plan mondial asupra plasmei cunosc un deosebit avânt. De ele se leagă viitorul energiei fuziunii nucleare, «transformarea» directă a căldurii în electricitate, precum și numeroase aplicații tehnice de mare însemnătate, de pildă «tunurile» cu plasmă. Oamenii de știință din țara noastră aduc o contribuție valoroasă în acest domeniu, în care în România există o adevărată «școală».

ș t i i n ț a r o m â n e a s c ă a s a l t e a z ă
c e a d e - a p a t r a s t a r e a m a t e r i e i : p l a s m a . . .

...SOARELE LA EL ACASĂ

de doctor inginer Dan RAICU
cercetător principal
la Institutul de fizică al Academiei

Plasma — cuvântul desemnează o stare a materiei mai generală decât stările solidă, lichidă sau gazoasă — revine tot mai des în discuțiile aceluia care urmăresc cu pasiune orientările științifice ale vremurilor noastre. Pentru mulți dintre ei, rezonanța plină de fascinație a acestui cuvânt îl alătură unor noțiuni ca reactorul nuclear, navele cosmice, cibernetica — fiice ale secolului nostru. Și poate că ar întâmpina cu surprindere precizarea că unele fenomene de fizică a plasmei sînt descrise în literatura științifică încă din ultimii ani ai secolului XVII! Cît despre tehnica plasmei, aceasta este și mai veche. De fapt, cea de-a patra stare a materiei s-a pus în slujba strămoșilor noștri încă de pe cînd aceștia frecau două lemne între ele pentru a face focul...

Și totuși abia ultimii ani au cunoscut o concentrare fără precedent de forțe și mijloace științifice asupra studiului plasmei avînd drept consecință dezvoltarea explozivă a cunoștințelor omenești în acest domeniu. Fizica plasmei, pînă nu demult un cîmp de cercetare ca oricare altul, promise să rezolve una dintre problemele fundamentale ale civilizației, și anume, insuficiența într-un viitor nu prea îndepărtat a resurselor de energie așa cum le concepem astăzi. Obiectiv de maximă importanță, dar care totuși reprezintă doar una dintre numeroasele potențe ale plasmei!

DE LA FLACĂRA DE LUMINĂRE LA AURORA BOREALĂ

Cea de-a patra stare a materiei ia naștere cu prețul unui aport de energie din exterior — atunci cînd atomii unui gaz pierd cîte unul sau, uneori, mai mulți dintre electronii lor. Dispărînd în acest fel și neutralitatea lor electrică, ei rămîn cu o sarcină electrică pozitivă și constituie așa-numiții ioni. În totalitatea sa, volumul de gaz rămîne neutru, însă cele două «familii electrice» — a ionilor și a electronilor — capătă o relativă independență. În această stare materia se bucură de proprietăți distincte de celea ale gazului din care provine: conduce curentul electric, are însușiri care diferă atît de cele ale dielectricilor cît și de cele ale conductorilor, poate fi îngredită într-o «capcană» de cîmp magnetic etc.

Pe pămînt materia se află în stare de plasmă doar în mod excepțional (deși dacă ne amintim că și flacăra obișnuită este o formă de plasmă înțelegem că asemenea fenomene sînt destul de obișnuite). Dar în univers

Pămîntul însuși reprezintă un «caz particular». Stelele, care concentrează cea mai mare parte din substanța universului, se găsesc la temperaturi la care plasma devine singura stare de agregare posibilă. Lumea noastră, predominant solidă, lichidă și gazoasă, apare în acest context ca un accident, iar fulgerele, flăcările, aurorele boreale, ca ambasadori naturali ai nemărginitei lumi a gazelor ionizate.

Pe insula de materie rece pe care o stăpînește, omul a intuit de mult interesul pe care îl prezintă cunoașterea legilor fizice de care ascultă plasma și utilizarea lor.

Pînă către 1940 studiul plasmei s-a desfășurat îndeosebi în legătură cu descărcările electrice în gaze, iar știința românească se poate mîndri cu existența unei vechi școli, de tradiție și prestigiu, în această ramură a fizicii plasmei. De patru decenii numele unor oameni de știință ca acad. Eugen Bădărău, acad. Theodor Ionescu, prof. univ. C. Mihul au căpătat notorietate în fizica europeană prin cercetările lor privind descărcările în gaze.

După 1950 studiile de fizică a plasmei au căpătat pe plan mondial o pondere mult mai mare decît pînă atunci, propulsate de cîteva mari proiecte a căror realizare ajunseser la ordinea zilei. Fizica din țara noastră aderă la acest proces de concentrare a eforturilor științifice asupra plasmei în ultimii cîțiva ani, adică tocmai în anii în care științei în întregul ei i se acordă de către partid și stat o atenție fără precedent.

Fără îndoială, dintre proiectele care au deschis un larg orizont fizicii plasmei, cel mai ambițios este acela al domesticirii energiei fuziunii nucleare. Fuziunea a două nuclee ale izotopului greu al hidrogenului, numit deuteriu, dă naștere unei particule *alfa*, în urma unui proces însoțit de o importantă degajare de energie. O asemenea reacție se obține bombardînd cu ioni de deuteriu o țintă de deuteriu lichid. Energia fasciculului de ioni cheltuită pentru ionizarea atomilor țintei depășește însă energia obținută prin fuziuni — deci consumul depășește cîștigul! Apare deci rațional ca ținta să fie în prealabil ionizată, să devină deci o plasmă. Dar și așa energia fasciculului s-ar cheltui pentru încălzirea plasmei, dacă aceasta nu este adusă în prealabil la o temperatură foarte ridicată. Abia atunci bilanțul energetic poate fi pozitiv. Dar la o asemenea temperatură gigantică existența fasciculului devine inutilă, căci înseși particulele plasmei posedă o energie suficientă pentru a produce fuziunea nu-

cleară. Plasma furnizează deci și proiectilele, și ținta!

Pînă acum, temperaturi supraînalte menținute într-un interval de timp suficient se obțin doar în decursul exploziilor bombelor termonucleare, în care degajarea energiei capătă forme distrugătoare. A obține un bilanț pozitiv de energie, controlabil, înseamnă a putea produce și stăpîni o plasmă avînd temperatura de patru sute de milioane de grade. Nici un recipient nu ar suporta aceasta și de aceea singura cale întrevăzută astăzi este concentrarea plasmei între bariere constituite din cîmp magnetic.

Comportarea plasmei situate în cîmp magnetic, stabilitatea ei și oscilațiile al căror sediu este, procedeele prin care se produce încălzirea plasmei, reprezintă una dintre direcțiile de cercetare ale Institutului de fizică al Academiei Republicii Socialiste România. Un ciclu de lucrări pe această temă a fost de altfel distins în acest an cu Premiul Academiei.

O APLICAȚIE SPECTACULOASĂ: LASERELE CU GAZ

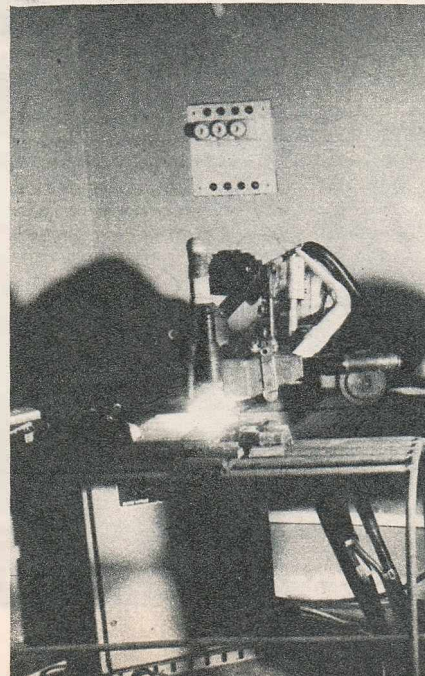
Una dintre aplicațiile spectaculoase și pline de perspective ale plasmei o constituie laserul cu gaz. Aceste dispozitive generează o radiație luminoasă cu proprietăți asemănătoare undelor electromagnetice obținute prin procedee radiotehnice, dar frecvența undelor este, în acest caz, mult mai riguros definită decît cea datorată surselor de lumină obișnuite, ceea ce dă posibilitatea de a concentra o energie însemnată într-un fascicul extrem de fin. Într-o plasmă formată dintr-un amestec de heliu și neon ionizat, de pildă, atomii heliului pot ceda energie atomilor de neon aducîndu-i într-o stare care favorizează cedarea de către aceștia a surplusului de energie prin radiație. Lumina radiată stimulează în continuare emisia de lumină și procesul continuă ca o avalanșă. Spre deosebire de alte tipuri de laser care pot funcționa doar în impulsuri scurte, laserul cu plasmă pot lucra și continuu, iar puterea lor ajunge la sute de wați.

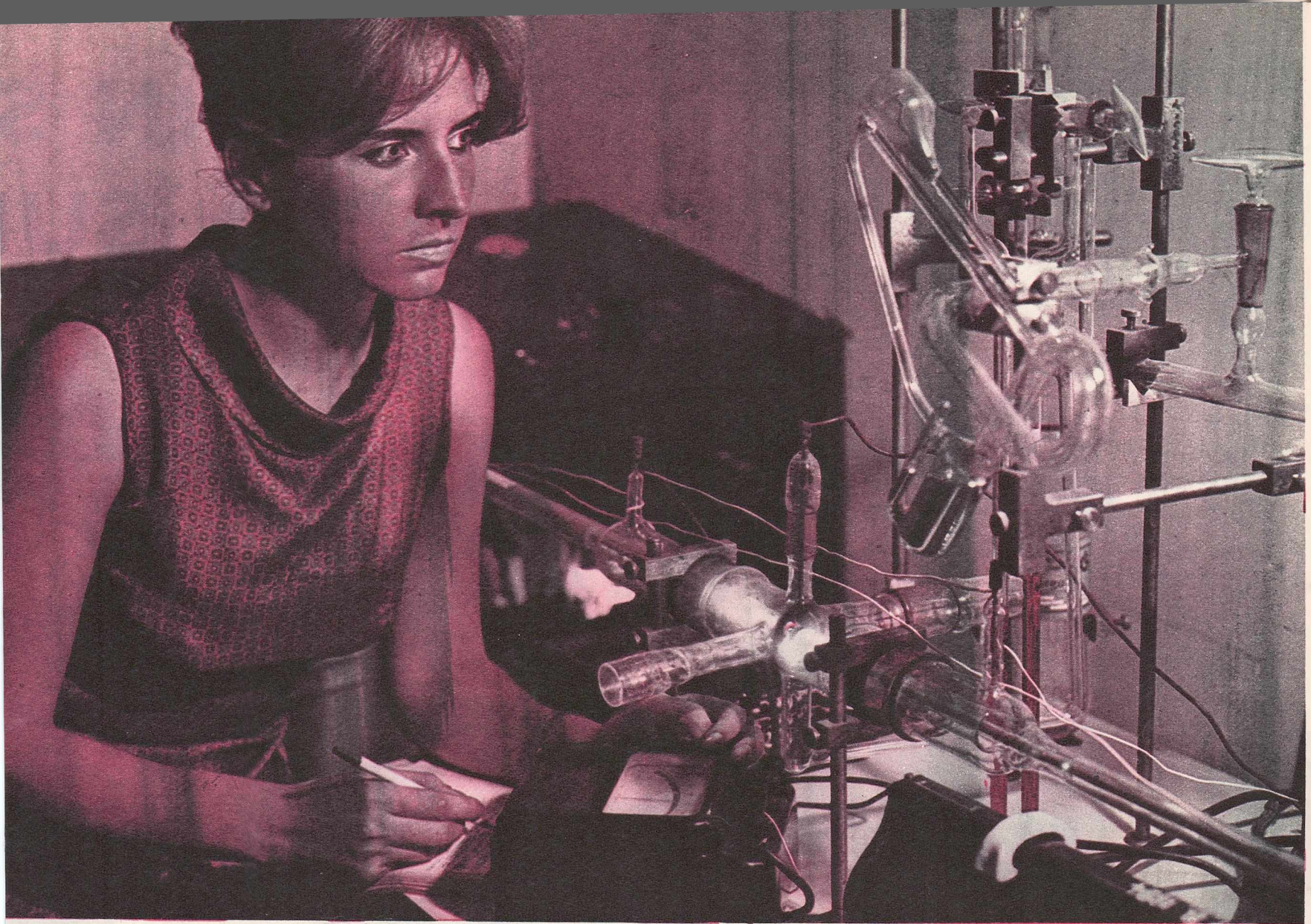
România este una dintre primele țări care au realizat un laser cu gaz. Cercetările în această direcție continuă la Institutul de fizică atomică, sub conducerea prof. I. Agîrbiceanu, membru corespondent al Academiei, urmărindu-se atît aspectele fundamentale cît și cele aplicative.

Transformarea directă a energiei termice în energie electrică, înlăturîndu-se etapele

de transformări intermediare ale energiei, iată un vechi vis al energeticienilor, care vizează la îmbunătățirea simțitoare a randamentului transformării.

Utilizarea plasmei deschide două căi pentru atingerea acestui obiectiv: generatorul magnetohidrodinamic și conversia termoelectrochimică. Primul funcționează la trecerea unui jet de plasmă termică printr-un polii unui

Cercetătorii de la Institutul de fizică al Academiei, angrenați în studiul plasmă, au o anumită legătură cu astronomii: s-ar putea spune — într-un anumit sens — că și unii și alții studiază... Soarele la ei acasă. Firește, instalațiile cu care lucrează fizicienii — ca de pildă cea de mai sus, cu ajutorul căreia se fac experimentări privind comportarea plasmă străbătute de fascicule de electroni — sînt la scară mult mai redusă decît cele din laboratoarele Naturii...

România este una dintre primele țări din lume care au realizat un laser cu gaz.

Limba de flacără a plasmatronului românesc străpunge betonul, topește metalul...

electromagnet. În cîmpul acestuia, sarcinile electrice diferite sînt separate și pot crea o diferență de potențial între doi electrozi. Conversia termoionică are loc într-un tub cu doi electrozi, dintre care unul, încălzit, emite electroni. Aceștia sînt colectați de celălalt electrod, care devine polul negativ al pilei astfel formate. Pentru ca electronii emiși să nu împiedice ieșirea din metal a altor electroni, sarcina lor se neutralizează de către ioni pozitivi de cesiu. Amestecul de particule constituie deci o plasmă.

Firește, cele două procedee se pot completa unul pe altul, conducînd la instalații energetice de mare eficacitate.

Colective de cercetători de la Institutul de fizică al Academiei abordează problemele magnetohidrodinamicii și ale conversiei termoionice, cu rezultate larg apreciate și care deschid însemnate perspective.

Plasma, prin temperaturile înalte la care poate fi ridicată, reprezintă un mediu favorizînd o serie de reacții chimice care reclamă energie și dă posibilitatea chiar a obținerii unor reacții care pe căi obișnuite nu se pot realiza. În țara noastră această posibilitate de utilizare a plasmă a fost cercetată de Aurel Ionescu, posesorul unui brevet consacrat obținerii acetilenei din gaz metan, materie primă abundentă la noi. Pe baza acestui brevet, potrivit căruia are loc cracarea gazului metan în plasma unui arc electric, funcționează la Rîșnov dispozitive de fabricare a acetilenei.

PLASMATRONUL ROMÂNESC

Industria constructoare de mașini dispune și ea de o unealtă cu surprinzătoare posibili-

tăți, al cărei suflet îl constituie același jet de plasmă. De aci și numele de plasmatron. Plasma obținută într-un arc electric este proiectată în afară ca o limbă de flacără la temperatura de 50 000°C. Cu ajutorul plasmatronului se pot suda metale în fața cărora alte metode dau greș: aluminiul, oțelurile inoxidabile etc. Jetul taie plăci groase de oțel sau materiale refractare, străpunge betonul, topește metale pure, realizează acoperiri de protecție.

Cercetările în domeniul plasmatronelor, la Baza de cercetări științifice a Academiei din Timișoara, au condus la realizarea unui dispozitiv de concepție originală, cu parametri la nivelul tehnicii mondiale. Un alt brevet românesc privitor la o instalație cu jet de plasmă pentru tăierea metalelor s-a realizat la Întreprinderea de montaje-București.

Și utilizările devenite clasice ale plasmă, ca tuburile ionice (tiratroane, redresoare cu mercur etc.) sau sursele de lumină (tuburi luminescente, lămpi cu vapori de mercur sau sodiu), cunosc permanente perfecționări. Întreprinderea «Electrofar» colaborează în acest domeniu cu Institutul de fizică al Academiei.

O trecere în revistă a rezultatelor și perspectivelor cercetării și utilizării plasmă în țara noastră a avut loc în toamna anului trecut, cu ocazia Consfăturii naționale de fizică și tehnica plasmă, organizată de Academia Republicii Socialiste România prin Institutul de fizică, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini. S-au întîlnit cu această ocazie la București 162 de specialiști din șapte institut de cercetări, opt institut de învățămînt superior și douăzeci și opt de

întreprinderi industriale. În cele trei zile de dezbateri, purtate cu competență și spirit critic, inginerii și fizicienii au efectuat un rodnic schimb de informare, stabilind totodată și căile de colaborare pentru viitor. Participanții la conferință au putut avea în față astfel orizontul multiplelor cercetări care se desfășoară în țara noastră pentru cunoașterea și utilizarea celei de-a patra stări a materiei.

BUCUREȘTI 1969 — «CAPITALA PLASMĂ»

Recunoașterea internațională de care se bucură cercetările mai sus-menționate s-a manifestat de curînd și prin aceea că fizicienilor români li s-a încredințat misiunea de a găzdui în 1969 Conferința internațională de fenomene în gaze ionizate. Reunind specialiști din toate colțurile globului, conferința va transforma Bucureștiul, în zilele desfășurării ei, într-o capitală a plasmă.

Cunoașterea stărilor de agregare ale materiei, care sînt tipice în condițiile terestre, se sprijină pe multimilenara experiență și intuiție a omului, pentru care ele reprezintă mediul său vital. Studiul plasmă, fiind lipsit de acest suport, a necesitat mijloace științifice și un nivel de dezvoltare al teoriei care s-a atins abia în ultima vreme. Și dacă încă de pe acum plasma aduce atîtea foloase omului, este de înțeles de ce sîntem înclinați să visăm și la realizările surprinzătoare pe care, fără îndoială, le ascunde viitorul. Cercetările intense de fizică a plasmă, în întreaga lume — în cadrul cărora știința românească își spune un cuvînt prestigios — vor preciza contururile acestor perspective și le vor transforma, una cîte una, în realitate.

În virtutea jocului, catrințele se rotunjesc asemeni corolelor de flori.

ÎN S
SUI

ILE LUI AUGUST, DOGOAREA HORELOR...

Cei care își fac augustul la mare nu mai au a se plînge de seri plicticoase ori de spectacole lipsite de vlagă. În toate nopțile lui august, țărîmul Pontului Euxin se înfierbîntă sub dogoarea învîrtitelor și a horelor, iar cerul zvicnește sub exploziile sonore ale cîntecelor populare. De la un cap la altul al litoralului, de la Mamaia pînă la Mangalia, o uriașă serbare aduce pe scenele în aer liber 1 600 de artiști populari, veniți din munții sau cîmpiile țării, veniți să cînte și să danseze, precum străbunii lor, bătrîne cîntece și bătrîne jocuri, reîntinerite azi cu o neasemuită strălucire.

Ajuns la a cincea sa ediție, Festivalul de folclor continuă să intereseze pe oaspeții — din țară și de peste hotare — ai litoralului, continuă să contameneze prin veselia și vitalitatea artei populare ce dă însăși măsura vigoarei spirituale a poporului român. Cu joc și cîntec sărbătorec este întîmpinată și ziua de 23 August, precum vă relatează și alăturatele imagini aduse de la mare de fotoreporterul nostru.

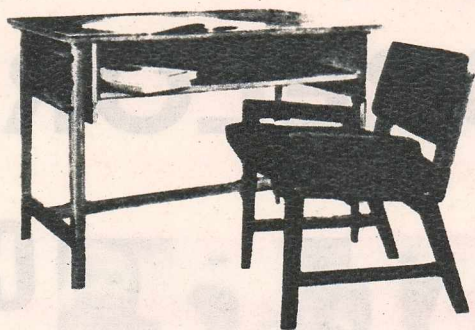
Joc și voie bună.

Plină să le vină rîndul a intra în scenă, o glumă bună parcă mai risipește trercul.

Secretul tinereții fără de bătrînețe.

Fotografii de Elena GHERA

PUPITRUL ȘCOLAR

BACĂU

util
ieftin
dimensiuni
convenabile

Pentru copiii dumneavoastră, «Pupitrul școlar», un produs deosebit care oferă confortul atât de necesar în timpul studiului. Având dimensiuni convenabile, «Pupitrul școlar» se poate ușor integra în aranjamentul general al apartamentului dv.

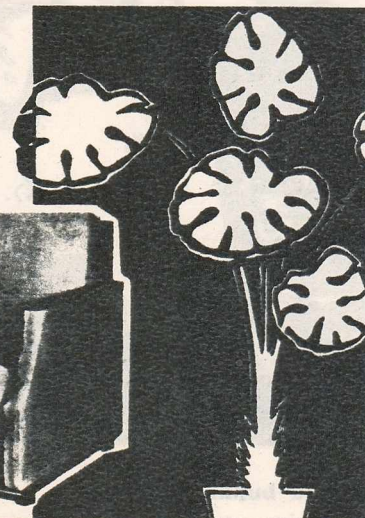
Preț de vânzare:

418 lei — furniruit cu fag

446 lei — furniruit cu nuc.

**canapeaua
extensibilă**

Rezistentă și comodă, canapeaua extensibilă SANDA este mult solicitată de cumpărători pentru avantajele pe care le oferă. Având dimensiuni convenabile pentru orice apartament, canapeaua extensibilă SANDA se poate transforma după dorință într-un pat de două persoane. Sistem de extensie simplu și ușor de manevrat. Prețuri de vânzare: lei 2 341, 2 535, 2 729, în funcție de calitatea stofelor folosite.

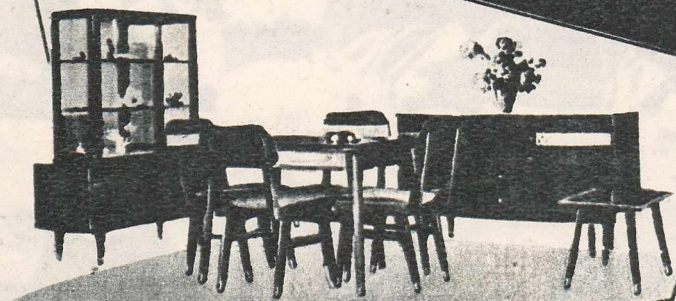
SANDA

rezistentă
comodă

elegantă

modernă

preț convenabil

Realizată din materiale de cea mai bună calitate, furniruită cu mahon și având un fileu decorativ din lamelin, SUFRAGERIA ASTOR conferă apartamentului dv. o notă de bun-gust, eleganță și confort.

Preț de vânzare: vitrina — lei 1 818, bufetul — lei 1 214, masă cu placă extensibilă — lei 680, măsuță joasă — lei 153, scaun tapițat — lei 183.

SUFRAGERIA

ASTOR

LAMINARE... ULTRASONICĂ

Laminarea metalelor și a aliajelor cu ajutorul vibrațiilor ultrasonice constituie un nou procedeu pus la punct în fază de laborator în S.U.A.

În urma experiențelor rezultă că dacă în timpul laminării lingourile sînt supuse unor vibrații cu o frecvență de ordinul a 20 000 pe secundă, acestea micșorează frecarea dintre valțurile laminorului și metalul supus prelucrării. Alumiuniul, cuprul, plumbul și oțelul, laminate sub acțiune

nea vibrațiilor ultrasonice, necesită o energie redusă cu pînă la 65% din cea necesară laminării fără ultrasunete. Se pare că în cazul utilizării unor dispozitive adecvate fiecărui metal în parte această cifră poate atinge chiar 90%.

În plus, noul procedeu permite coborîrea temperaturii de laminare a unor metale și aliaje curenți și face laminabile o serie de aliaje considerate pînă în prezent impropriu unei asemenea prelucrări.

ÎNTR-UN MINUT „analiza neutronică” a oțelului

După radiografia cu raze X și cu fotoni gamma, după analiza electronică și ionică, metalurgii dispun acum de o nouă tehnică de investigație, de data aceasta cu ajutorul neutronilor.

S-ar putea pune întrebarea în ce constă interesul multiplicării unor tehnici paralele, cu alte cuvinte de ce se recurge acum și la neutroni. Nu reprezintă oare aceasta o risipă de energie? Firește că nu. Interacțiunea materiei cu diferitele particule incidente — fie ele fotoni, electroni, ioni sau neutroni — variază în funcție de natura particulei respective. Cu alte cuvinte, de fiecare dată se obțin alte efecte și ca atare alte imagini, alte «fotografii» ale apei și materiei.

Neutrografia structurală reprezintă un tip de analiză nedestructivă foarte convenabilă pentru studierea structurii elementelor sau aliajelor formate din elemente cu număr atomic apropiat, ca de exemplu fier, cobalt, fier-nichel etc. Neutronii fiind încetiniți de ele-

mente cu număr atomic mic (hidrogen, beriliu etc.), devine posibilă identificarea acestor elemente în diferite substanțe. Astfel, încetinierea neutronilor datorită hidrogenului din apă permite determinarea rapidă a umidității cocsului metalurgic, semicocsului etc. Alte experiențe au arătat că măsurînd «transparența» pentru neutroni a unor elemente ce îi absorb puternic, ca borul, cadmiul, acestea din urmă își revelează prezența în diferite materiale.

Recent, tehnicienii ai companiei «Machines Electroniques de Grenoble», în colaborare cu mai multe organisme belgiene și franceze, au realizat un dispozitiv permițînd dozarea, prin activare cu neutroni, a oxigenului conținut în oțel. Se iradiază, în aceleași condiții, probe din oțelul studiat și o probă etalon, iar procentul de oxigen în oțelul analizat se obține comparînd radioactivitatea într-un caz și în celălalt. Un avantaj considerabil al metodei: totul nu durează decît un minut.

METODA «NEUTRONICĂ» ROMÂNEASCĂ

Ce interes prezintă tehnica «bombardării» cu neutroni pentru tehnica noastră? La ce rezultate s-a ajuns la noi în țară în acest domeniu? Iată ce ne declară ing. Theodor Dumitrescu, șeful laboratorului de izotopi radioactivi de la Institutul de cercetări metalurgice:

«În afara utilizării radiațiilor beta și gamma sau a trasorilor radioactivi pentru controlul nivelului materialelor în agregate siderurgice, determinarea conținutului de cenușă din materialele carbunoase, cercetarea incluziunilor nemetale din fontă și oțel, determinarea gradului de omogenizare a amestecurilor de materii prime și a timpului de trecere a materialelor în diferite instalații etc., s-au efectuat în institutul nostru și cercetări cu surse de neutroni. În acest sens s-a elaborat o metodă grație căreia stabilirea transparenței pentru neutroni ajută la determinarea rapidă a borului din oțelul cu bor. În anul viitor se va studia posibilitatea de a stabili în

mod curent umiditatea cocsului metalurgic sub formă de bulgări prin metoda încetiniirii neutronilor. Această metodă ne va arăta umiditatea cocsului metalurgic chiar în pîlnia de încărcare, ceea ce va conduce la dozarea corectă a conținutului de cocs din șarjele de materii prime introduse în furnal și în final la îmbunătățirea calității fontei» — a subliniat în încheiere ing. Th. Dumitrescu.

În fotografia de sus puteți vedea un aparat folosit în țara noastră pentru determinarea umidității prin metoda încetiniirii neutronilor. (Aparatul propriu-zis este cel din dreapta; în stînga se află instalația care măsoară intensitatea radiațiilor.)

Totul pare foarte simplu. Este cel puțin prima impresie pe care o resimte profanul și care se risipește de îndată ce încearcă să pătrundă în desigur detaliilor tehnice care stau la baza acestei noi metode de analiză, «elegante și precise».

L. NIȚESCU

MANDATARII— REZULTATE BUNE

Hotărît lucru, rezultatul activității unităților de alimentație publică administrate prin angajați mandatar este în general pozitiv. În primul semestru al anului, 9% din restaurantele, bufetele, bodegile etc., aparținînd rețelei M.C.I., au fost administrate prin acest sistem. Analiza făcută la încheierea acestei etape a arătat că rentabilitatea acestor unități a crescut cu 78% față de cea dinaintea de a fi fost încredințate mandatarilor. Astăzi, cele 9% acoperă 11% din planul total de desfacere al alimentației publice din sistemul M.C.I., iar un număr de circa 140 dintre unitățile administrate prin angajați mandatar realizează planurile de desfacere ce depășesc 2 milioane lei anual (unele ajungînd chiar pînă la 5 milioane).

E bine că se continuă și se extinde metoda organizării de unități administrate în acest fel. E necesară însă mai multă atenție în ce privește alegerea viitorilor mandatar (s-au strecurat în destule locuri atît elemente necinstite, dornice de rapidă îmbogățire, cît și altele nepricepute); este de asemenea necesar mai mult discernămint cu privire la unitățile ce se încredințează spre administrare mandatarilor: să se aleagă în primul rînd cele care pînă acum nu s-au dovedit rentabile — și nu invers.

SILOZ MODERN PENTRU LEGUME ȘI FRUCTE

100 vagoane legume și fructe pot fi depozitate și păstrate în condiții optime în modernul siloz dat în funcțiune, în acest sezon, la Petroșeni. Silozul dispune de instalații de climatizare, de ascensoare și benzi transportoare, de o linie ferată de garare care oferă posibilitatea descărcării simultane a 7 vagoane etc. Un siloz similar, aflat în prezent în construcție la Lupeni, va fi dat în exploatare pînă la finele anului.

STOCURILE DIN DEPOZITELE COOPERĂȚIEI

Vorbind de mărfurile stocate peste posibilitățile de desfacere am nedreptăți profund întreprinderile Ministerului Comerțului Interior dacă nu am amintit se întîmplă, în această direcție, și în rețeaua cooperăției de consum. Într-adevăr, stocuri mari de mărfuri, peste necesități, se află depozitate și în magazinele unor uniuni județene ale cooperăției. Numai într-un sfert din județele țării — dintre care amintim ca «recordman»: județele Argeș, Bacău, Botoșani și Vaslui — se află stocate mai bine de jumătate din mărfurile de care Centrocopul dispune în întreaga țară. Or, după cum arată calculele, încetinirea circulației mărfurilor cu o singură zi în întreaga rețea Centrocop este echivalentă cu imobilizarea a 73 milioane lei. Tovarăși din cooperăție, lăsați mărfurile să circule! Să se deschidă eventual robinetele spre alte județe, efectuîndu-se o redistribuire a fondului de mărfuri!

LA POIANA ȚAPULUI...

...se construiește un nou punct comercial, al cărui proiect a fost executat de D.S.A.P.C.-Ploiești. El va cuprinde un magazin alimentar cu autoservire și o unitate de legume-fructe.

PENTRU REPARAREA UTILAJELOR COMERCIALE

Am putut admira vara aceasta, în expoziția organizată la București de M.C.I., prototipurile unor noi utilaje, pe care sperăm că le vom vedea și în magazine, restaurante etc. Pînă una alta însă, nici vechile utilaje nu sînt toate de aruncat. Dar pînă în prezent în țară nu există nici o mare întreprindere specializată în repararea lor. O atare întreprindere este în curs de construcție la Craiova. Amplasată în zona industrială din partea de est a orașului, noua uzină craioveană va avea ca profil repararea și întreținerea firmelor și mobilierului comercial, a electrocadelor, electrostivuitoarelor, acumuloarelor, agregatelor frigorifice, aparatelor de măsură și control etc. Capacitatea de reparații a uzinei va fi de 1 500 agregate frigorifice și 500 alte utilaje anual. Uzina va fi dată în funcțiune pînă la finele anului.

«TRATAMENTE» RECENTE

ÎMPOTRIVA COROZIUNII

După cum consemnează statisticile mondiale, în țările puternic industrializate corozivitatea «macină» aproximativ 12-14 la sută din producția totală de metal. Alt fel spus, fiecare al 8-lea furnal din aceste țări lucrează pentru... corozivitate.

În economia noastră efectele acestui fenomen au fost mai puțin resimțite în trecut, din lipsă de... obiect, dar în prezent ele urmează ritmul crescînd al procesului de industrializare. Stu-

diile pentru combaterea corozivității efectuate de specialiștii români, deși la început, au stabilit unele soluții apreciate și în țări cu vechi tradiții de cercetare în acest domeniu, cum sînt Italia, S.U.A. și altele. Dintre contribuțiile originale recente cităm obținerea așa-numitelor filme de pasivitate anodică și a unor aliaje feroase și neferoase rezistente, formarea păturilor de oxizi protectori la temperaturi înalte etc.

UN GIGANT FERVIAR ROMÂNESC

Cercetătorii de la Institutul de proiectări căi ferate au proiectat — în urma unei laborioase și îndelungate activități — un vagon de marfă gigant, iar Uzina de vagoane din Arad, în strînsă colaborare cu întreprinderea de poduri metalice și prefabricate din Pitești, l-a transpus în viață. Dacă majoritatea vagoanelor sînt dotate cu trei sau patru osii, «noul venit» circulă pe nu mai puțin de 20. Lungimea: aproape 44 m. La capete, cîte o cabină de serviciu adăpostește instalațiile de comandă, de automatizare etc., într-una dintre ele aflîndu-se și grupul de forță pentru alimentarea cu curent electric a instalațiilor interioare.

O caracteristică importantă pentru cei care urmează să-l folosească: vagonul poate suferi fenomenul de «sciziparitate». Cu alte cuvinte, în funcție de necesi-

tățile de transport, el poate fi «divizat» în două jumătăți identice, fiecare reprezentînd cîte un vagon care poate fi manevrat în mod independent! Dacă adăugăm la aceasta faptul că el este înzestrat cu frîne automate, combinate cu frîne de mină, că este prevăzut cu mecanisme și dispozitive de ridicare automată etc., atunci gigantul feroviar ne apare ca un organism complex.

De notat faptul că astfel de vagoane enorme au apărut numai de cîteva ani pe căile ferate europene. De altfel, nici literatura tehnică de specialitate nu cuprinde pînă în prezent date asupra unei metodologii de calcul specifice acestor noi și interesante tipuri de vagoane. Cu alte cuvinte, realizatorii români au pășit în conceperea și înfăptuirea sa pe un teren cvasivirgin, la a cărui desțelenire au contribuit.

ISTORIA PE ECRAN

▲ Filmul lui Liviu Ciulei **VALURILE DUNĂRII** a fixat cu sobrietate un moment din lupta comuniștilor în ilegalitate.

◀ **RĂPIREA FECIOARELOR** nu este lipită de pitoresc.

Solidaritatea mîndră cu trecutul, reîntoarcerea în timp, ca lingă o mamă bună, a constituit totdeauna o dominantă a spiritualetății, a firii și a culturii poporului nostru. Bălcescu, Eminescu și Sadoveanu, și atîția alții înainte și după ei, nu ne-au lăsat cuvinte parfumate despre ruine, ci conștiința gravă a unei istorii prin care ființa noastră națională a trecut cu demnitate, cu curaj și destoinicie. Refugiul paseistic ne-a fost dintotdeauna străin; înaintașii culturii noastre au căutat în istorie temeuri pentru contemporaneitate, de aceea sentimentul unității dintre trecut și viața prezentă străbate, de la un capăt la altul, o bună parte a artei românești, creînd o zonă de frumusețe și vibrație aparte. Cinematografia — artă care ca nici o alta poate capta sau mutila trecutul — s-a aliniat acestei tradiții și nu întîmplător filmul nostru istoric aparține unui domeniu al seriozității artistice.

Unul dintre paradoxurile (sau dintre aparentele paradoxuri) ale filmului de aiurea este neputința lui de a prinde pulsul vremurilor îndepărtate, cochetăria cu mitologia și istoria. Dificultățile legate de transplantarea în limbajul altei arte a unui material literar încremenit și șlefuit de veacuri, dar mai ales servituțile financiare impuse de vastitatea mijloacelor tehnice, au condamnat superproducția la condiția de gen minor. Acea «întîlnire între o mitologie și un mijloc de expresie» de pe urma căreia s-a născut «westernul, cinematograful american prin excelență» — cum spune André Bazin — nu s-a produs încă pe tot cuprinsul filmului istoric. *Ivan cel Groaznic* rămîne un punct destul de greu de atins. Îmbucurător este însă că cineasții dintre cei mai serioși se străduiesc astăzi să inoculeze o

(Continuare în pag. 18)

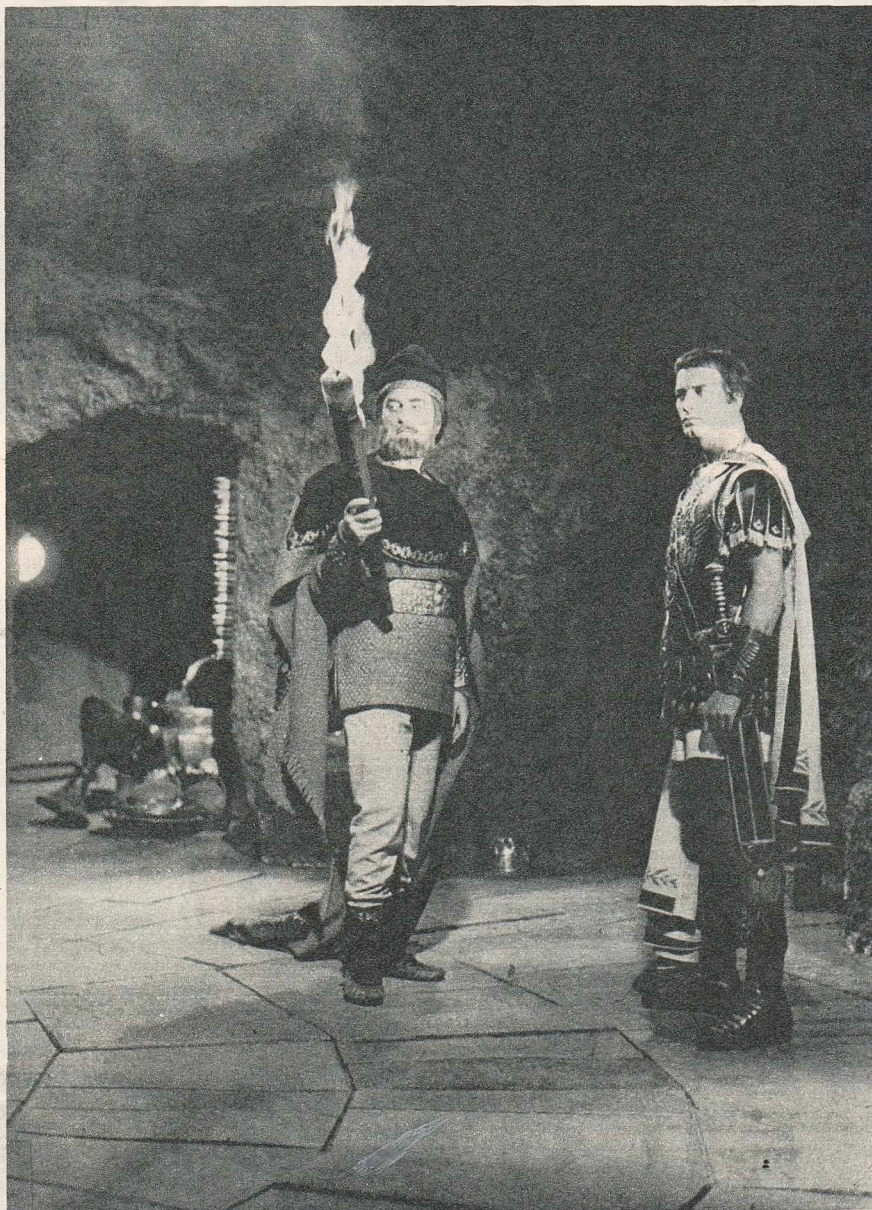

▲ Citeva mii de figuranți au asigurat spectaculozitatea scenelor de masă din TUDOR.

◀ COLUMNA LUI TRAIAN: «un film în care personajele își împlinesc destinul lor de oameni» (recunoaștem în fotografie pe Richard Johnson și Ștefan Ciubotărașu).

nouă demnitate filmului istoric. Kawalerowicz meditează asupra destinului unui conducător de stat prin intermediul unui fascinant colos filmic pe nume *Faraonul*. Wajda își reia obsesiile sale despre relația individ-istorie tot într-un film de ample dimensiuni: *Cenușa*. Pe linia acestor perspective de înobilare a genului trebuie luate în seamă câteva din creațiile cineaștilor noștri. Fie că au fost închinare unor eroi ale căror fapte le învățăm în primii ani de școală (Decebal, Tudor), fie chipurilor tulburătoare ale unor personaje intrate în legendă (haiducii), fie unor momente de mare convulsie socială (Lupeni, 1907), aceste filme înscriu un act de cultură propriu și necesar unei cinematografii naționale. O amploare autentică, care ține în primul rând de intensitatea sentimentelor transmise, nu de mașinăria tehnică pusă în mișcare (atâtea bătaii, atâtea cai, atâtea ostași etc.), o inteligentă redimensionare cinematografică a înțelesurilor sociale și etice ale istoriei, o direcționare a acțiunii către sensuri majore, recomandă siguranța și înțelegerea cu care regizori ca Sergiu Nicolaescu, Mircea Drăgan, Dinu Cocea, Lucian Bratu, Mircea Mureșan s-au apropiat de trecutul patriei. O atitudine în fața istoriei, nu folosirea acesteia drept pretext, sublinierea permanențelor spiritului românesc — dorința neostenită de libertate și de continuitate pe aceste pământuri, dârzenia, înțelepciunea strămoșilor — se dovedesc a fi trăsături de seamă ale epopeii cinematografice naționale.

După acel frumos portret de erou aprig, străin de orice romantism de prisos, care a fost *Tudor* (1963, scenariul — Mihnea Gheorghiu, regia — Lucian Bratu), filmul *Dacii* a demonstrat încă o dată, cu mai multă putere de convingere, că poncifurile genului nu numai că pot fi biruite, dar că rigurozitatea artistică și, de ce să nu spunem pe nume, talentul pot face loc, într-o superproducție, gândurilor celor mai înalte, capabile să răsfrângă semnificații profunde. Investind replica și gestul cu putere de sugestie prin esențializare, scriitorul Titus Popovici și regizorul Sergiu Nicolaescu au realizat câteva pagini memorabile. Primul schimb de vorbe: «Cine sînteți voi?» «Stăpînii lumii». «Veți fi, dacă noi vom pieri», schimb dur, fulgerător, așază întreaga evoluție ulterioară sub semnul unei sinteze riguroase. Secvențele de final, în care bătaia abia începută încremenește în piatra Columnei lui Traian, aruncă o punte către viitor dînd gîndului conștiința istoriei, a dăinuirii acelor fapte în memoria veacurilor. Forța, agerimea, dragostea de pămînt a da-

DACII, o istorie îndepărtată, emoționant transpusă pe ecran (în fotografie — Amza Pellea și Pierre Brice).

rilor nu sînt ilustrate prin apeluri excesive la «scene tari», a căror unică țintă este să te țină cu sufletul la gură, ci se desprind de la sine, străbat întreaga urzeală a filmului. Cu totul deosebită mi se pare, din acest punct de vedere, arta de a dezvălui structura morală a unui popor văzîndu-l cu ochii «dușmanului», care nu sînt însă ochii unei subiectivități încinse, ci ai respectului reciproc.

Un fond de bogată receptare a sufletului unui popor și a lecției pe care a lăsat-o în istorie, un univers în care «eroii își împlinesc destinul lor de oameni, nu apar doar ca decoruri», fîgăduia, încă din faza scenariului și a intențiilor regizorale, filmul *Columna lui Traian* (scenariul — Titus Popovici, regia — Mircea Drăgan), așteptat cu îndreptățită curiozitate de către spectatori.

Serial de aventuri inspirat de isprăvile haiducești într-o epocă de mare violență, filmul *Haiducii* și-a cucerit simpatia tuturor nu datorită unei atracțiozități facile, ci prin virtuți artistice reale. O structurare nuanțată a fiecărei părți, un frumos simț al frescei istorice, un dramatism bine strunit și mai ales impunerea unei tipologii — Amza, Anița, Răspopitu, Pazvanoglu sînt personaje care se rețin — au caracterizat toate cele trei părți.

*

Istoria își cere dreptul de a pătrunde în cinematografie cu anii ei de zădărnici și izbîndă. Este o sarcină de cinste și de răspundere aceea de a da viață unor eroi care, de la Mihai Viteazul la Ștefan cel Mare, de la țărani răsculați la comuniștii anilor de ilegalitate, pot fixa imaginea unui popor a cărui demnitate și neînfricare vin de departe. Oricîte motive de încredere am avea în privința filmului artistic și a viitorului său, nu trebuie să uităm însă că el singur — chiar dacă va atinge un profesionalism desăvîrșit — nu poate procura cartea de vizită a cinematografiei unei țări.

În aceste zile în care soarta filmului nostru — aducătorul atîtor dezamăgiri și nemulțumiri în lanț — este amplu dezbătută, se desprinde cu și mai multă pregnanță ideea că aplecarea serioasă asupra contemporaneității — fără norme prestabilite, fără ocolirea comodă a conflictelor reale — reprezintă condiția sine-qua-non a afirmării unei școli cinematografice naționale. Nici o artă nu poate viețui numai pe spinarea istoriei. Cu atît mai mult cinematografia, prin excelență arta zilei trăite.

Magda MIHĂILESCU

TELEGRAME

● Claude Lelouch a schimbat titlul filmului pe care intenționează să-l înceapă zilele următoare. Din «Pedeapsa capitală» a devenit «Viața, dragostea și moartea» (după cum se vede, îi plac titlurile esențializate). Filmul rămîne însă povestea unui condamnat la moarte. În rolurile principale: Amidou, Caroline Cellier și Janine Magnan.

● Vittorio Gassman împreună cu alți doi actori, Adolfo Celi și Luciano Lucignani — foști colegi la Academia de artă dramatică din Roma — au realizat un film-scheci, «Alibiul», al cărui material de inspirație sînt biografiile celor trei artiști.

● Este cunoscută pasiunea lui Steve Mc Queen pentru motocicletele. De curînd a fost invitat în Franța pentru a interpreta rolul unui alergător de curse moto în filmul «Un sport crud». Actorul american nu este de acord cu titlul.

● Prestigiosul autor de filme de animație Walerian Borowczyk — pe care Marcel Martin îl numește «unul dintre cei mai mari artiști ai acestui timp» — a trecut în tabăra filmului artistic de lung-metraj. Debutul: «Goto» (cu subtitlul

«Insula dragostei»), pe care autorul îl caracterizează astfel: «...Este vorba de o lume care a pierdut contactul cu restul vieții, care n-a mai evoluat și trăiește ca într-o retortă. Obiceiurile ei sînt deci foarte decalate în raport cu ale noastre. Nu trebuie însă să căutăm aici simboluri... Filmul meu va fi un fel de «King Kong». În rolul principal, Pierre Brasseur.

● Marina Vlady turnează în Franța în regia lui Bernard Paul filmul «Timpul de a trăi». Parteneri: Catherine Allegret, Cristea Avram, Frédéric de Pasquale.

● Alberto Sordi și Nino Manfredi se află în Africa. Sub conducerea regizorului Ettore Scola ei interpretează rolurile principale într-un film cu titlu interminabil: «Vor reuși eroii noștri să-l găsească pe prietenul dispărut în chip misterios?»

● James Mason (Căderea Imperiului roman) mărturisește că de mult visează să facă regie. Colegul său, regizorul englez Michael Powels, i-a propus să realizeze singur o parte a filmului «Vîrsta consimțirii», și anume secvențele newyorkeze.

de Teodor MAZILU

NIMIC

O să vi se pară ciudat, dar există oameni care, deși sint încadrați, deși semnează condica la ora stabilită cu o punctualitate magnifică, deși uneori sint chiar evidențiați și bătuți pe umăr de șeful ierarhic, nu fac nimic. Absolut nimic.

Sint unii care muncesc mai de mîntuială, sint unii care jumătate din timp birfesc, jumătate din timp trudes, dar și unii care nu fac nimic. Opt ore sint trecute în program, opt ore le risipesc. Din faptul că niciodată n-a făcut nimic, n-a rezolvat nimic, nu i-a trecut nici cea mai palidă idee prin cap, n-a avut — culmea — decît de cîștigat. Trîndăvia asta sistematică și modestă i-a adus un nimb de seriozitate, de om integru, căruia nu i se poate reproșa nimic. Nespunînd niciodată nimic, X n-a spus nici o prostie, deci X e un individ inteligent. X n-a luat nici o hotărîre niciodată, deci X e un tip cumpănit, «care nu ia hotărîri pripite». De fapt, e un individ corect. Singurul lucru care i se poate reproșa e că «nu este nimic» și că «nu face nimic». În rest — ce pretenții poți să ai?

Cîteodată, cînd instituția e aglomerată, dumnealui e invitat ca, după ce n-a făcut nimic în cele opt ore, să nu facă nimic și după-amiaza, să-și irosească timpul și-n ore suplimentare...

Nu se poate spune că omul nostru birfește. N-are un asemenea păcat. Dimpotrivă — avem de-a face cu un taie-frunză cîinilor plin de bun-simț. Nu și-ar părăsi pentru nimic în lume biroul ca să dea o fugă la bufetul «Oituz». Mai mult decît atît, bravul nostru amic e un fel de «om al datoriei»: îl găsești oricînd la masa de lucru. El pierde timp chiar și din inițiativă proprie. Adeseori vine și noaptea la birou, stă de gardă măreției lui, doarme și nu face nimic. E incapabil să rezolve ceva, e incapabil să citească o hîrtie care i se adresează, e incapabil să ia o hotărîre; îi place, pur și simplu, să doarmă. Atunci, în loc să doarmă acasă, s-a hotărît să doarmă la serviciu. Bineînțeles, nu doarme la modul grosolan, mai curînd ațipește. Acasă e, într-adevăr, mai comod, se doarme mai bine, dar nu te plătește nimeni. Te odihnești, dar leașa nu merge. Pe cînd așa, avînd o slujbă, gingaș plătită, doarme buștean în contul statului.

Nu numai că doarme în timpul producției, dar mai e și veșnic prezent la datorie. Se gîndește cu bucurie la vremurile de aur ale pensionării... Atunci va dormi acasă, în patul lui comod, și va fi și plătit... De aceea, fiecare an care se duce i se pare un dar al naturii.

de Pop SIMION

SINUUCIDEREA
LUCREȚIEI

Plouă, plouă urît, dezolant, nu-mi place o astfel de dimineață. Tramvaie pluvioase cară oameni tăcuți, închiși în ei. Mercedes-urile negre și-au pierdut solemnitatea de protocol; scuipate de sus și de jos, par călugărițe ce înaintează lent, în cîrd monahal, spre acel undeva ignorabil. Mînchenul, aflat la ora umbrelor, are ceva moluscoidal, viscos. O părelnică mîzgă se întinde peste caldarîmuri și peste goticul tîrziu. Am o puternică tentație să mă spăl, să mă vir în baie sub un duș voluptuos, vertical...

În astfel de dimineți, pictorul din mine se sinucide cu un tipăt de ceruleum. Obiectele, strada, oamenii sint bolnavi de neculoare și are loc o leucemie a aerului, iar invazia de griuri cîștigă teren asemeni norilor de lăcuste care, lucrînd pe spații incomensurabile,ucid transparentele milimetru cu milimetru. Un braț tembel îmi închide evantaiul culorilor, iar ochii minții orbesc, văd alb-negru. Azi nu voi mai picta în mine, cu mine și pentru mine. Voi suferi de urfîtenia zilei care a încremenit în limitele unde mor nuanțele. Mă adăpostesc într-un sanctuar al culorilor spre a mă apăra cumva de teribila moarte în alb-negru.

Marea pinacotecă mă pedepsește pentru spaima mea, îmi dă drept ghid singurătatea alergătorului de cursă lungă. Dar într-o expoziție de pictură nu circuli repede sau încet; într-o expoziție, zic unii, ai o acută stare de imaterialitate și te dizolvi în tăcerea contemplativă. E atîta tăcere în jur și în tine, încît îți vine să exclami: «Trece un înger!» Nu trece nici un înger, și sint foarte material, și sint la Mînchen.

Saloane impersonale, tapetate cu griuri, să vorbească bine tablourile. Cranach își dispută *Sinuciderea Lucreției* cu Dürer. Întîiul mă convinge prin transparența volumelor, o carnație excelentă și marcata feminitate a întregului. În Lucreția celuilalt e mult trup, iar figura, ușor masculinizată, trădează voluptăți obosite. Prefer apostolii lui Dürer, uitătura obsesivă a sfinților lui. După mult Rembrandt cu lumina descompusă în fante prelungi, iradiînd din întunecimi compacte, e reconfortant mai puțin celebrul Frans Hals, un virtuos al simfoniei în bleu, cum îmi sugerează peisajele minuscule, pendulînd între ultramarin și celestul rarefiat. Adriaen Brouwer debordează medii dospite, interioare cu cafe și chefuri, succesuni de lumpen și instincte primare scrise pe schimonosite fețe; Zola a mai coborît — se pare — cu o asemenea înjurătură pe buze în straturile de jos. Celebrul Rubens îmi pare, în schimb, un comod produs al gigantismului și epatării. Multul corp și multa culoare s-au impus, prin lașitate critică, drept argumente menite să sature deșarte idolatrii. În bucuria carnală a acestui (poate) mare pictor triumfă (totuși) o lenă a îndestulării. Tăranul din mine îl preferă pe Van Dyck; zgomotoasele scene de vînațoare, cu multă fiară și multă alergătură de cîini, au măcar adîncime și sobrietate, nemaivorbind de portretele nobiliare, cu o fină scriitură caracterologică. Dar să tac și să privesc. Aici este prea mult Van Dyck și e păcat să nu fac efortul de a-mi șterge din memorie palidele copii din cinegetica acestui pictor prezente în toate castelele pe care Sigmaringenii le-au construit la Sinaia. Tintoretto e maestrul structurilor, al scenelor cu mulțimi în care mișcarea se propagă dincolo de cadrele pinzelor lui, și așa mari. Iată Goya în două ipostaze semnificative: portretul unui tip energetic, a cărui stare de obosită meditație se dezvoltă în excelente penumbre (Don José de Queraltó), și Dona Maria Tereza de Vallabriga, madona cu obraz transparent și ochi de vițică, în care domină, într-un mariaj de gri-bleu, stigmatul trufiei. Esteban Murillo e prezent cu cinci-șase pinze de inspirație strict infantilă; candoare factice, un omenesc care cere milă. Artistul nu trebuie să ceară milă, trebuie să aibă o reținere de Cristos, nu trebuie să induișeze. Un Leonardo da Vinci de mici dimensiuni îmi confirmă gîndul; e vorba de o sanctitate fermă, sigură, care vindcă oscilațiile de gust și... gata.

Ride afară un soare homeric și timpul este acum jignitor de frumos. La ce bun însă? A rămas în mine Lucreția lui Cranach, splendidă sinucigașă, și de cite ori încerc s-o privesc în ochi începe să plouă, de astă-dată înlăuntrul meu; plouă urît, dezolant, și Lucreția (inaccesibilă, crispată, lunară) se sinucide mereu și sint tare însingurat sub risul soarelui homeric, în prezența timpului jignitor de frumos și în prezența străzii bine dispuse, cu doamne și domni care nu-și mai atîrnă deasupra capetelor ciupercile de mătase ale umbrelor telescopice. Îmi vine să strig: hei, mînchenezi, voi nu înțelegeți că se sinucide Lucreția?!

de Lucian RAICU

Ion Biberi:
POEZIA,
MOD DE
EXISTENȚĂ

Cu fiecare poezie citită ne întrebăm din nou *ce este poezia*, ce înseamnă a fi poet. Ingenuitatea acestei întrebări e mereu aceeași și parcă fără raport cu imensa cantitate de răspunsuri acumulate, teorii estetice sau simple puncte de vedere. Cînd e să o formulăm încă o dată, enorma bibliografie (binecunoscută lui Ion Biberi, autorul recentei cercetări, cel puțin în liniile ei mari) nu ne poate fi de prea mare folos întrucît privește fondul însuși al problemei, în schimb poate contribui la o mai exactă înțelegere a motivelor pentru care întrebăm din nou, după ce atîta alții înaintea noastră au întreat.

Nu e neapărat necesar să aflăm un răspuns, important este să știm a întrea. Masiva și documentata carte a lui Ion Biberi, foșind de citate revelatoare decupate din opera poezilor, a esteticienilor, ajută pe cititorul experimentat să între de-a dreptul în acea stare de tensiune intelectuală pricinică întrebărilor. Firește, ea conține și încercarea foarte ambițioasă de a răspunde, și încă pe cont propriu, cu preocuparea de a sublinia felul propriu de a vedea și de a răspunde al autorului. Însă, după părerea noastră, nu acesta e meritul ei de căpetenie și lucrurile nici n-ar putea sta alt fel, cunosctînd că absolutul poeziei este, de fapt, un domeniu al tuturor relativităților. În privința aceasta, Ion Biberi parcurge, se poate spune, toate stările de spirit posibile, fără a se hotărî pînă la urmă pentru vreuna — el este cînd încrezător, cînd sceptic; uneori definește categoric, alteori conchide asupra neputinței de a defini. Călătoria printre contrarii corespunde obiectului investigat. Este greșit a spune că noi putem ști ce este poezia, dar, paradoxal, la fel de greșit este a considera că nu putem ști. Mereu știm și mereu uităm ce este poezia, și fără această deficiență a memoriei noastre ar înceta orice viață, frumusețea poeziei ar pîli și s-ar stînge.

Utilitatea acestei întreprinderi, cea dintîi de asemenea proporții de la apariția «Esteticii poeziei lirice» de Liviu Rusu, este că, în ciuda tonului uneori peremptoriu și a unei anumite infatuări savante, ne menține în zona de interes a întrebărilor pe care și le pune, adică în interiorul problemei însăși, astfel că după ultima filă tensiunea interogației continuă, sîntem încă în stare să citim o poezie, să ne tulbure încă și să medităm la temeiurile tulburării, ale perplexității noastre în fața unui fenomen atît de simplu și totodată atît de complicat cum este poezia.

Spirit deschis și receptiv, solicitat de «probleme», mereu în căutarea necunoscutului care-l fascinează (el este cel dintîi propagandist în cultura noastră al operei lui Joyce!), Ion Biberi optează, și în recenta lucrare, pentru soluții cit mai încăpătoare, lăudabil de multilaterale, de polivalente. Nu e bine zis *optează*. De fapt, el primește toate soluțiile, utilizează toate metodele posibile, cu grija doar de a înlătura din acestea ceea ce poate părea *excesiv*. E o calitate a scrisului său dar, evident, și o deficiență: receptivitatea, extraordinară, tinde spre o stare amorfă. A înțelege și a primi totul nu este cu puțință: ne interzicem intensitatea. De la un punct încolo unilateralitatea devine o fecundă constrîngere. Dar eruditul autor al acestui volum nu vrea să-și impună nici o constrîngere. Răspunsurile sale sînt riguroase și evazive în același timp; riguroase la suprafață, evazive la adîncime. În așa fel încît nu se poate să nu fii de acord cu Ion Biberi, cu soluțiile sale cumpătate, cu teama sa (care e și o oricîruia dintre noi!) de «exagerațiuni». Toate metodele sînt bune, nici vorbă, numai că la un moment dat acest tip de generozitate (care e marca sa intelectuală) începe să obosească și ai dori autorului, cum s'a spus, puțin dezechilibru, puțină «incoerență», puțină dezarticulare în *textul însuși*, în tonul și în «muzica» interioară a textului, mai potrivite și cu natura obiectului (poezia!), și cu drama intelectuală care dictează, în fond, dificultatea de a opta, neputința (foarte de înțeles) de a spune un *da* hotărît, un *nu* la fel de hotărît. Cartea devine interesantă dincolo de intențiile ei de sistematizare ca un jurnal fidel al succesivelor experiențe poetice, care pasionează pe autor în egală măsură: poezia vechei civilizații sumeriene, Homer, Dante, Villon, pînă la suprarealism, la expresionism, la...

Sînt foarte profitabile lectorului dornic să se instruiască aceste «aprindeți» successive...

Concluzia? E dată în prima frază a cărții: poezia este «*mărturie cea mai cuprînzătoare a unei viziuni antropologice*», poezia este «*un mod de existență*». Nimic în plus, la sfîrșit, decît satisfacția reală de a fi parcurs, în tovarășia unui spirit receptiv și avizat, suma experiențelor poetice capitale, de a fi înregistrat o sumedenie de fragmente caracteristice din opera mai tuturor marilor poezi, de a fi memorat definițiile date poeziei de-a lungul timpurilor. Ceea ce nu e de loc puțin. După lectura cărții, poezia rămîne poezie, misterul, intact. Asta pledează pentru carte, pentru autor: poezia continuă să ne tulbure. Se putea întimpla și alt fel: o vreme să nu ne mai placă poezia. E și meritul lui Ion Biberi că n-am ajuns încă aici. Și că la sfîrșitul celor patru sute de pagini sîntem gata să întrebăm: de fapt, *ce este Poezia?* De ce nu putem trăi fără poezie? Cum am arăta fără poezie?

De fiecare dată cînd ne apropiem de un port sau cînd îl părăsim, stoluri de pescăruși ne însoțesc ca niște soli ai prieteniei.

solii români

de Toma George MAIORESCU
Fotografii de Radu CRISTESCU

Undeva, pe întinderea nesfîrșită a oceanului terestru, pe ape calme încremenind în ele azurul boltei australe sau făcîndu-și cu greu drum printre trombe și furtuni ce amestecă într-un tot incongruent și cețos cerul cu valurile — plutește un petic de pămînt românesc.

Undeva, la orizont, sub lumina crudă a verii, prin perdeaua plumburie a pîclei, prin salve nordice, mărunte și obsedante, sau rafalele rapide și diluviene ale ploii tropicale se desenează contururile unui port. Pe puntea de comandă alăturile au fost de mult lustruite, punțile covertei rașchetate, petele de rugină acoperite cu miniu, preșurile bătute, spălate... Totul strălucește.

Arborăm pavilioanele «chemare pilot» și «q»-ul de «liberă practică», adică cererea de deplasare pe țarm. Apoi așteptăm. Uneori se întîmplă să așteptăm în radă, cu ancora aruncată în golf, zile în șir, săptămîni. La docuri nu-i nici un loc liber de descărcare. Și orașu-i în față. Ne desparte de țarm, de veștile de acasă, de scrisori, de viața orașului și, în sfîrșit, de pămînt (știți ce înseamnă să stai pe pămînt după ce săptămîni întregi n-ai văzut decît apă și cer?) doar o îngustă fișie de apă. Dar ea e de netrecut. Alteori intrăm în port în zori, gruiile și macaralele se pun în mișcare și peste cîteva ore sîntem iar în larg fără să fi văzut nimic din orașul pe care l-am dorit atît. Dar acestea sînt riscuri înscrise în codul meseriei. Mai sînt și altele: zile și nopți navigînd prin furtuni îngrozitoare, prin păduri dense de neguri, fără nici o vizibilitate, ridicăți pe creste și aruncați în abisuri ca niște coji de nucă, fără nici o legătură cu universul înconjurător, auzind numai țipetele sirenei, zbciumul valurilor și răcnetul furtunii...Da, legătura cu universul. E poate cel mai greu dintre riscurile pe care, cu bună-știință, ți le asumi cînd îmbrățișezi meseria de marinar. Dorul de țară, de familie, de prieteni, de locurile îndrăgite, e mistuitor. Și (de cite

(Continuare în pag.22)

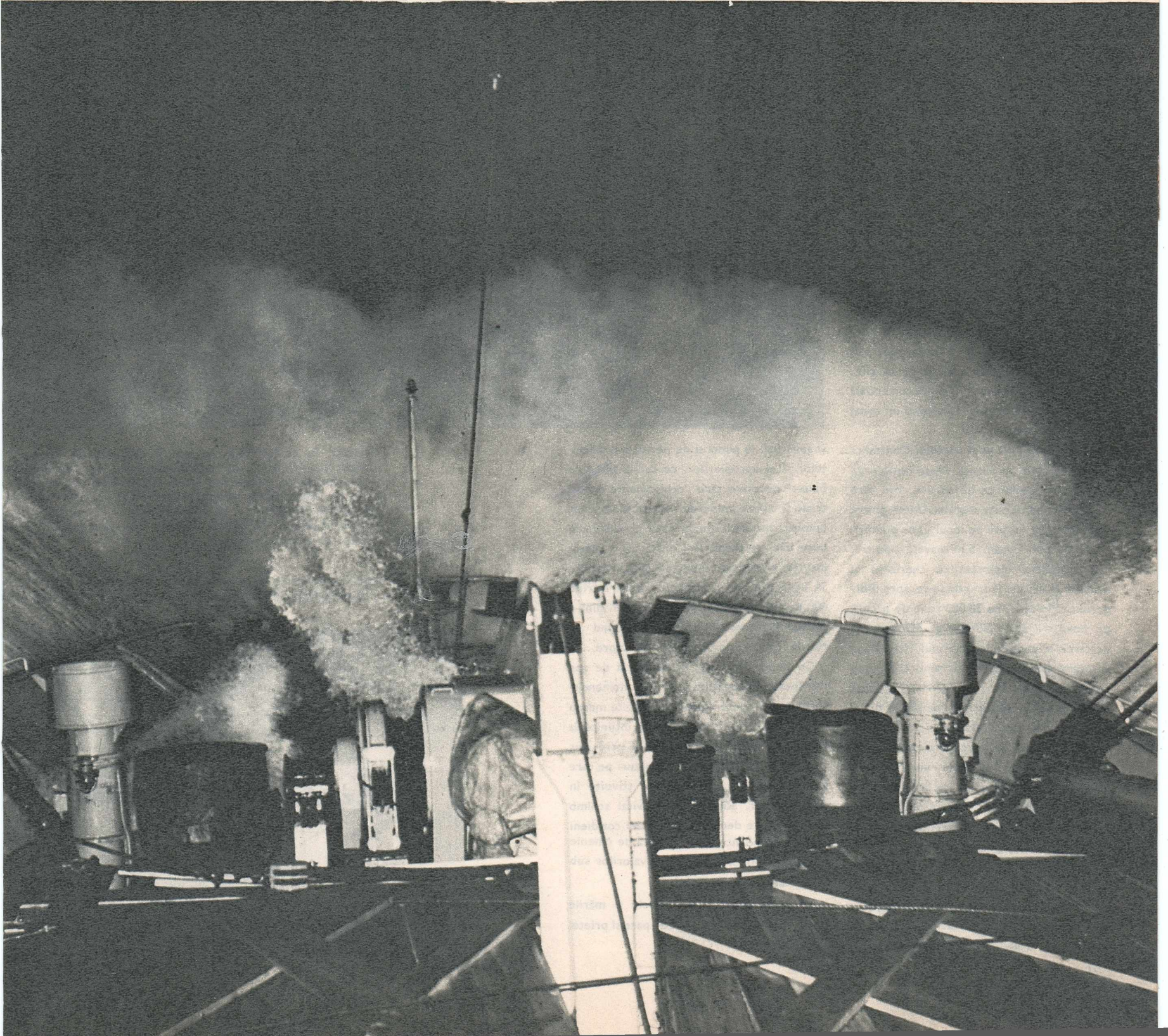

sti pe mări și oceane

Nava noastră a acostat la țarmurile Gibraltarului. În timp ce din cale se descarcă și se încarcă mărfuri, admirăm priveliștea dominată de celebra stincă.

Ultima stivă de cherestea, și «Sibiu» își ridică ancora... Încotro, de astă dată, pe drumurile mării? «Vint de pupa!» — urează cei ce rămân pe chei. «Să ne scrieți!» — spun marinarii.

Pe ape liniștite sau pe furtună de forța 11, zi sau noapte, în emisfera australă sau boreală, etrava străpunge cu calm și siguranță valurile uriașe ale Atlanticului.

solii românești pe mări și oceane

Telegrafistul Haralamb Solomon e permanenta noastră legătură cu țara.

ori?) nici o veste. Trec porturile unul după altul și nici o scrisoare de la cei dragi. Și mai sînt (tot numeri) cîte zile?...

Cîți ani au trecut de la acele prime trimere acostate pe țărmul nostru purtînd în cale amfore pîntecoase pline cu ulei de măsline și plecînd încărcate cu grîne galbene ca aurul și faguri de miere? De la galioanele acelea genoveze sau venețiene cu marinari-ostași pe bord și pavilioane princiere? De la acel vestit «Ignatio Flavio» care inaugura prima noastră cursă regulată pe mare? Au venit apoi pe rînd cargouri și nave de pasageri cu denumiri evocatoare: «Dobrogea», «Iași», «Turnu-Severin», «Carpați», «Dacii», «Împăratul Traian». Nu erau multe. Dar memoria prezentului le evocă. Ele reprezintă pagini de început în istoria marinei noastre comerciale. Astăzi, peste 50 de nave sub pavilion românesc, cargouri și mineraliere, pescadoare și pasagere, brăzdează cu etravele lor, zi și noapte, în lung și-n lat, apele oceanului terestru.

Și ca să ne dăm seama de creșterea vertiginosă a flotei noastre comerciale (un aport substanțial îl dau și constructorii de nave gălățeni) e suficient să amintim doar că dacă în 1960 întreaga capacitate se cifra la 31 780 tdw, numai în 1967 flota comercială a fost înzestrată cu nave totalizînd un tonaj de 142 150 tdw.

Există într-un birou al portului Constanța o planisferă cit un perete. Peste întinderile albastre ale apelor se întind fire roșii care se termină cu cîte un steguleț. Unele dintre stegulețele sînt înfipte pe locul unor porturi, altele în plin ocean. Sînt navele noastre. Iată «Oradea» încărcată cu cherestea și mărfuri generale îndreptîndu-se spre Bordeaux. «Ploiești», cu 20 000 tone de păcură pe bord — spre Göteborg. «Dobrogea» descarcă în rada îndepărtatului Hsin Kang autocamioane brașovene cu remorci. În timp ce «Maramureș» încarcă la Constanța fontă pentru Japonia, «București» se află în drum spre această țară. «Mamaia» călătorește spre Anglia cu un transport de cereale, «Dunărea» cu 24 000 tone minereu spre Madras, «Argeșul» venind de la Chittagong își împinge motoarele prin Golful Persic, «Sinaia» se apropie de Singapore, «Aradul» de Beirut, iar «Tirgovîște», după ce a vizitat Pointe-Noire, Apapa Sete, Piombino, Genova și a străbătut 15 000 de mile (aproape 30 000 km), se îndreaptă spre punctul de la care pornesc toate depărtările: Constanța. Și revin iar la punctul lor inițial, geografic

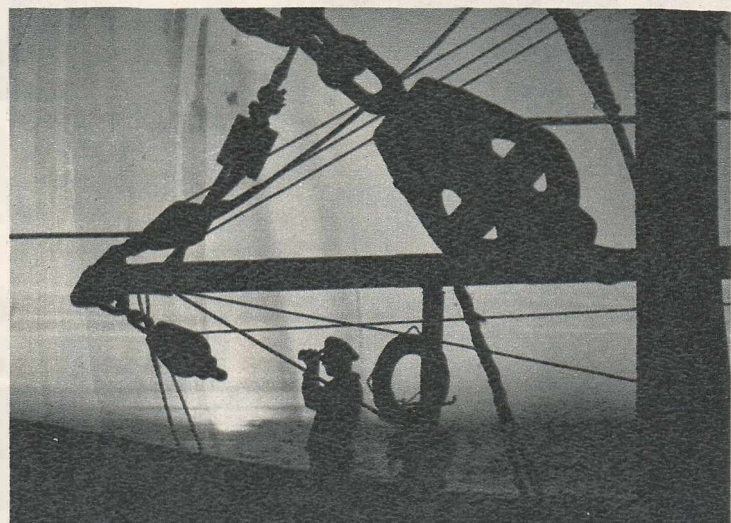
și spiritual, la punctul de pornire al distanțelor și al apropiierilor, cu calele pline de bunuri necesare țării: echipamente industriale și citrice, minereu și utilaj electronic, bumbac, instalații miniere sau produse chimice. De pe cheiurile Constanței a plecat mai ieri și «Sinaia», ajungînd pînă în canalul Sf. Laurențiu din Canada; și «Iași», intrînd 600 de mile în amonte Amazonului pînă-n portul Manaos; și «Deva», navigînd pe Marile Lacuri ale Americii de Nord...

Cu nume de orașe, de munți și de ape românești, îmbogățînd an cu an nomenclatorul maritim internațional, înfrățite mereu cu alte noi orașe, munți și ape încilnite la confluența prieteniei, navele noastre duc cu ele, în cele peste 200 de porturi pe care le vizitează, nu numai bunuri stivuite în pîntecele lor, stimulînd acel vital schimb între popoare denumit în termeni cotidiani «relații economice», dar și solia de omenie și pace a creatorului tuturor valorilor sub arcul carpatic.

«Vînt de pupa» pe oceanele și mările lumii, nave românești, solii de pace și prietenie planetară!

▲ Apendix la certificatul de botez eliberat de Neptun: «Recomand fiului meu următoarele: din momentul botezului să se considere LUP DE MARE, comportîndu-se ca atare. Să primească prezentul certificat cu încredere în meseria sa, cinstindu-și nașul și martorii. La sosirea în porturi să aducă omagii lui Bachus — zeul vinului și al plăcerilor».

▼ Undeva, în depărtare, peste aria mișcătoare a mării, la orizont, se profilează ca o iluzie o fîșie de pămînt, care are un nume simplu: acasă!

EXISTĂ UN SINGUR RAFT?

de Felicia ANTIP

Vorbeam de curînd despre timidele și încă neîndemînaticele incursiuni ale televiziunii pe terenul sondajului de opinie. Uneori se fac exerciții de defrișare a acestui teren cu participarea telespectatorilor. Așa s-a procedat, de pildă, pentru a alege un serial de sîmbătă seara. Cum n-am văzut cele două mostre supuse judecării colective, mi-e greu să înțeleg concluzia la care s-a ajuns: au o valoare (sau cel puțin se bucură de o apreciere) egală și deci vor fi prezentate alternativ. În limitele genului, «Răzbnătorii» sînt neîndoieînic preferabili «Campionilor».

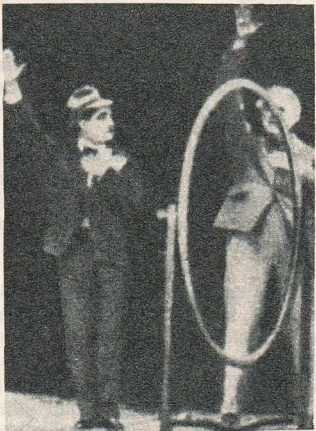
Alta este însă problema pe care aș vrea s-o supun discuției: de ce sîntem condamnați fără drept de apel la a nu ieși din limitele acestui gen? Toate seriile achiziționate de televiziunea noastră sînt, indiferent de țara de origine, alese din același raft. Una este agrementarea programelor cu filme de aventuri și alta acreditarea ideii că ele ar reprezenta singura filmografie proprie televiziunii. Am văzut întîmplător ce cumpără alții de la unul dintre furnizorii noștri principali, televiziunea britanică. În Iugoslavia am avut prilejul să vizionez un episod din ecranizarea ciclului lui John Galsworthy «Forsyte Saga», iar în Suedia un episod din serialul realizat după romanul Janei Austen «Mîndrie și prejudecată».

Am avut și am cele mai serioase rezerve în privința transunerii pe ecran a capodoperelor literaturii. Ceea ce a izbutit Ivan Priliev pornind de la «Idiotul» lui Dostoievski rămîne unic în istoria cinematografiei. «Război și pace» a refuzat să se lase cuprins, recreat. Nici încercarea americană, nici cea sovietică — deși remarcabile, fiecare în felul ei — n-au justificat eforturile și speranțele autorilor lor. Premiile cu care a fost onorat filmul «Ghepardul» nu fac din el o operă la înălțimea originalului. Știu că foarte multă lume nu împărtășește opinia mea, dar am ținut s-o mărturisesc pentru că ea contrastează cu impresia pe care mi-au făcut-o cele două seriale. Poate că latitudinea de a împărți acțiunea în atîtea episoade cite sînt necesare permite să se renunțe la deformările și «adaptările» dictate de specificul artei cinematografice. Poate că la televiziunea engleză s-a creat o echipă talentată, specializată în transpunerea fidelă a operelor literare. Poate că... Important este însă rezultatul: trebuie să faci eforturi pentru a fi conștient tot timpul că te afli în fața micului ecran, că nu recitești o carte îndrăgită.

Iată, așadar, că unilateralizarea pe o linie de minimă rezistență nu e obligatorie. Dacă va mai fi practică multă vreme va perverti definitiv gustul unei bune părți din publicul spectator. Preferăm toată viața mîncărurile cu care ne-am deprins în copilărie. În Statele Unite, îmi spunea de curînd un distins reprezentant al vieții culturale americane, amatorii de televiziune sînt considerați iremediabil pierduți pentru consumul de artă. Iar televiziunea de acolo nu și va mai putea ridica niciodată nivelul pentru că telespectatorii nu mai acceptă decît submediocritatea cu care au fost deprinși. La noi nu e încă prea tîrziu. Nu e însă nici foarte devreme. Ne-ar mira și speria știrea că într-un oraș oarecare toate cinematografele prezintă numai filme cu gangsteri și toate bibliotecile conțin exclusiv romane de senzație. De ce să acceptăm o specializare similară a televiziunii, care se adresează nu unui singur oraș ci țării întregi și — încă și mai copleșitoare răspundere — tuturor generațiilor ei? E mai ușor să previi decît să vindeci. Iar dacă cineva își face iluzia că scenetele moralizatoare din unele emisiuni vag educative sau vag literare reprezintă antidotul, greșește foarte tare. Respectiv scenele sînt și ele, în proporție de 90 la sută, picături adăugate oceanului de prost-gust care amenință să ne cuprindă. Într-un recent «dialog» (în trei) despre cultură, D.I. Suchianu a spus un lucru care se aplică grozav și televiziunii: în vilegiatură, cînd spectatorul n-are încotro și vizionează orice i se oferă, «trebuie să i se bage pe gît» artă subtilă, însoțită de explicațiile strict necesare înțelegerii ei de către neofiiți. E o teorie îndrăzneată, înrudită cu cea care preconizează să arunci copilul mic în apă pentru a-l învăța să înoate. Și nimeni nu are condiții mai adecvate și îndatoriri mai precise de a o aplica decît televiziunea, care deține monopolul divertismentului de fiecare zi al tuturor posesorilor de aparate de recepție. Altfel riscă să obțină la viitoarele sondaje de opinie rezultate tot mai înrîstătoare.

Teatrul Récamier din Paris prezintă un spectacol alcătuit din piesele «Tabloul» de Eugen Ionescu și «Guernica» de Arrabal, regia fiind semnată de Arlette Thomas și Pierre Peyron. Printre principalii interpreți reîntîlnim pe Arlette Thomas alături de Henri Virlojeux. În fotografie, un aspect din timpul repetițiilor.

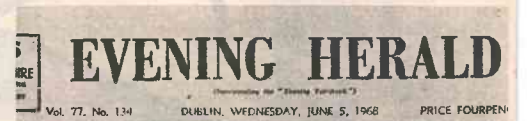
În luna septembrie, Berliner Ensemble va întreprinde un turneu la Moscova și Leningrad cu o serie de spectacole brechtieni. Vor fi prezentate: «Ascensiunea lui Arturo Ui», «Mutter Courage», și «Omul este om».

După ce a participat la Festivalul de vară de la Ljubljana, ansamblul de balet al Operei române a fost prezent la un alt mare festival în aer liber care s-a desfășurat în Spania, la Madrid, la Coruna, Avila, Alicante. În repertoriul ansamblului român au fost înscrise lucrări de Mozart, Enescu, Ceikovski ș.a. În fotografie: o scenă din «Lacul lebedelor» cu Ileana Iliescu și Gh. Cotovelea.

Cu prilejul inaugurării Tîrgului internațional de la Hanovra, teatrul de stat din localitate a montat baletul «Cenușăreasa» de Prokofiev, în regia Yvonnei Giorgi. Strălucita interpretare a soliștilor Marion Vitzthum, Dora Czinyady și Miguel Navarro a fost susținută și de perfecțiunea ansamblului. În fotografie: scena finală a «Cenușăresei».

A memorable and realistic 'Rigoletto'

La Dublin, pe scena lui Gaiety Theatre, a fost prezentată opera «Rigoletto» de Verdi, cu baritonul român Nicolae Herlea în rolul titular. Succesul reputat de cîntărețul român a fost evidențiat de toți cronicarii muzicali.

Fortune Theatre din Londra prezintă «Vara», după Romain Weingarten, o fantezie cu patru personaje dintre care două... pisici cu forme omeneste. Satira aceasta agreabilă aduce multe aplauze. În fotografie: actorii Bryan Pringle și Jane Asher.

Ansamblul Doina al Centrului studențesc București a întreprins recent un reușit turneu în Franța. Spectacolele de la Aix-les-Bains ca și celelalte date în mai multe orașe din sudul Franței și Corsica au fost primite, fără excepție, cu aplauze entuziaste.

cunoașteți acest camping ?

Povestea cu Scufița Roșie (minus lupul, evident...).

Am pus această întrebare deși am sentimentul că este nespus de greu să mai uimești cu ceva zecile și zecile de mii de trupuri bronzate care cu atita ardoare și atita consecvență invadează cei peste 40 de km de litoral dintre Mamaia și Mangalia.

Am înregistrat în urmă cu mai bine de zece ani apariția inedită pentru noi a primelor hoteluri și apoi, sezon după sezon, le-am evaluat întâi cu mirare apoi cu un sentiment de mândrie și plenitudine atât de îndreptățită creșterea vertiginoasă în număr și frumusețe.

Ce mai poate fi nou pe litoralul românesc? Ce mai e nou într-un colier în care strălucesc cu aceeași intensitate o sută de rubine?... Doar poate ineditul, doar poate talentul cu totul și cu totul rafinat să mai uimească cu adevărat aici.

De aceea îndrăznesc: turistule, tu, cel grăbit, căruia timpul ți-e atât de infinit de scump, devorat cum ești între o mie și una de tentații, în drum spre Mangalia-Nord nu uita să vizitezi campingul de aici. Nu uita și n-ai să fii dezamăgit. O mină de artist îndrăgostit a presărat pe un spațiu intim 52 de căsuțe ca-n basme, le-a decorat și le-a dat strălucirea și veridicitatea visurilor noastre din copilărie.

Aici am avut deodată sentimentul că am mai fost. Străbat micile alei și privesc casele miniaturizate: da, de bună seamă, la fel ca în Vrăjitorul din Oz, filmul fermecat al copilăriei mele... Aș vrea să mai adaug că impresia creată de campingul de la Mangalia-Nord (de fapt nu este un camping, cum incorect stă scris la intrare, ci o microstațiune cu căsuțe construite din materiale ușoare) nu este numai una sentimentală.

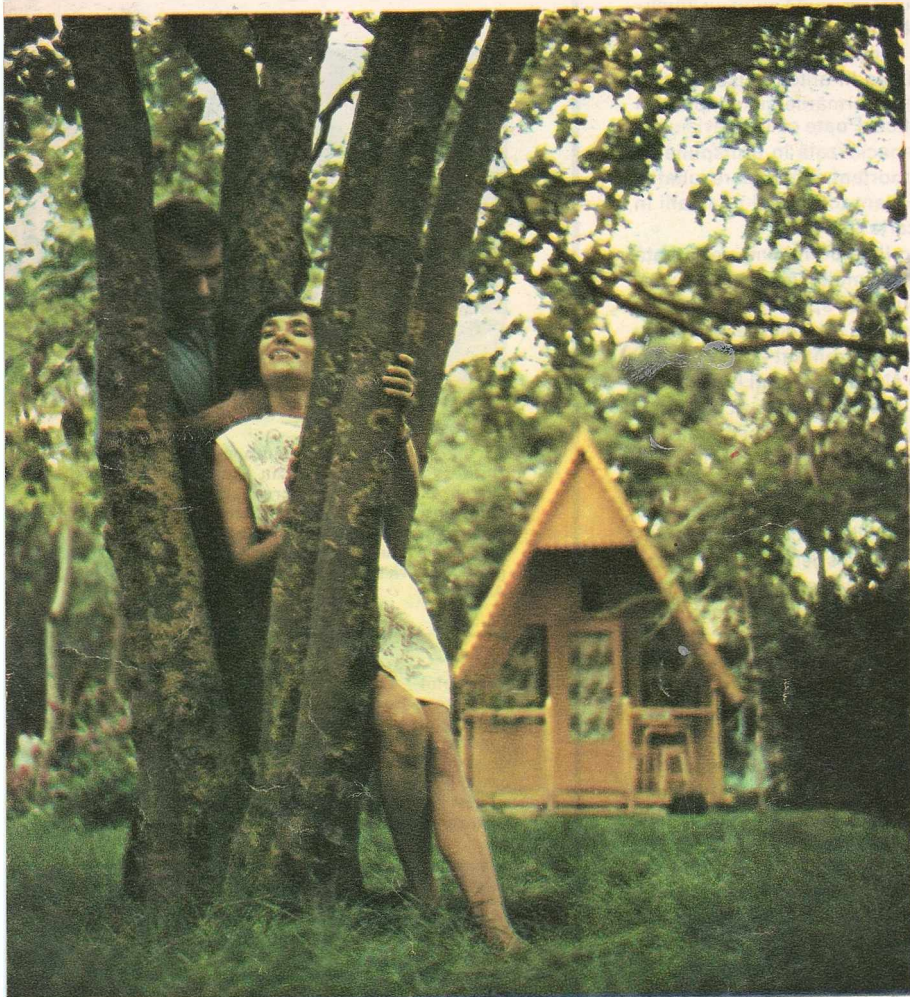
Un confort deplin. Căsuțele, care în majoritatea lor au fost inspirate de minunile în lemn ale Maramureșului, Bucovinei ori Bucegilor, sînt dotate cu două, patru sau cinci paturi, cu apă caldă și rece, cu un interior cochec, intim și, mai ales, practic.

...Seara, micul bar acoperit de o vegetație victorioasă (pădurea de aici, de la Comorova, este punctul cel mai răcoros, cred, al litoralului turistic românesc) prinde viață. Mesele și scaunele din lemn de arțar sînt luate cu asalt. Pe alei umbroase luminează «licurici» — mici lămpi pitite cu fantezie sub iarba mereu proaspătă. Un sentiment de plenitudine rară. Locuitorii fericiți ai căsuțelor? Nu mai vor să plece. Fac adevărate pasiuni. Români, cehi, austrieci, italieni, germani, francezi, oboșiți de trepidația marilor orașe sau de rigorile traiului în comun la bloc, stau pe prispă cu beatitudine ore întregi. Privighetori (li s-au instalat cuiburi mai peste tot) cîntă la nesfîrșit. La doi pași — marea...

Mă opresc aici. Cu toate superlativalele cu care am fost întîmpinați de cei peste 150 de turiști români și străini, mă tem. Mă tem că la anul fantezia arhitecților noștri, frumusețea în continuă ofensivă, aș zice chiar *agresivă* a litoralului nostru, să nu mă incite la aprecieri (eu am convingerea că superlativalele le-am epuizat acum) ce țin de domeniul imaginației lirice și nu de concretul muncii reporterului...

M. HETCO

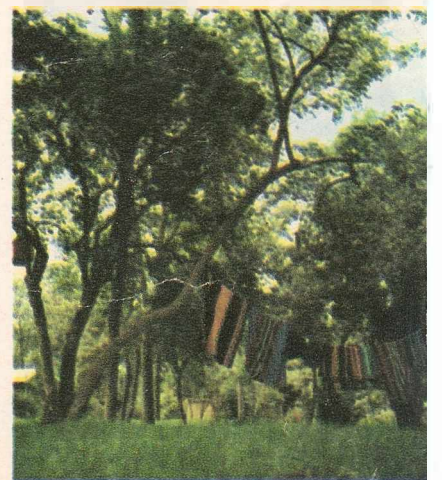
Fotografii de Elena GHERA

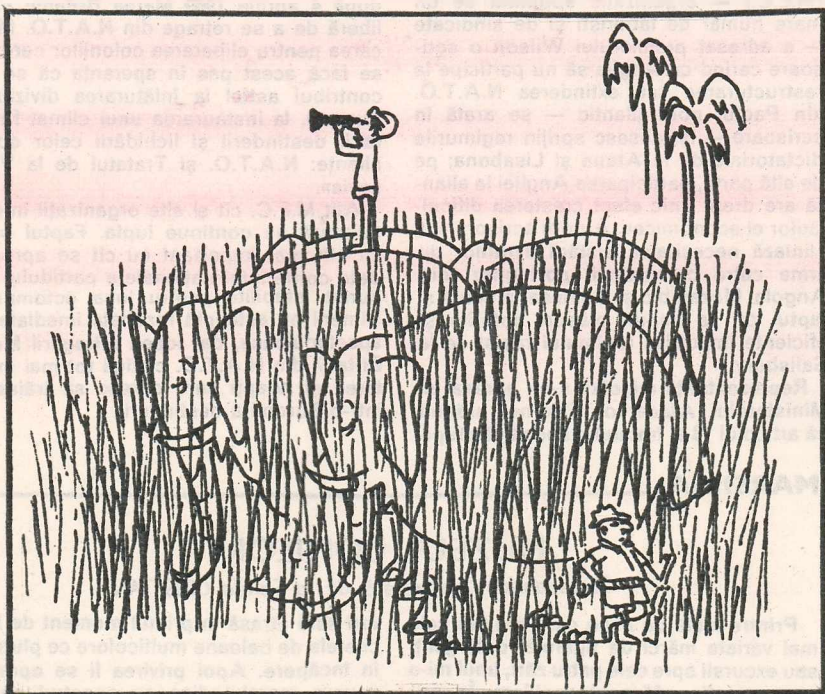

Un singur cuvînt (în vreo 6-7 variante europene): minunat!...

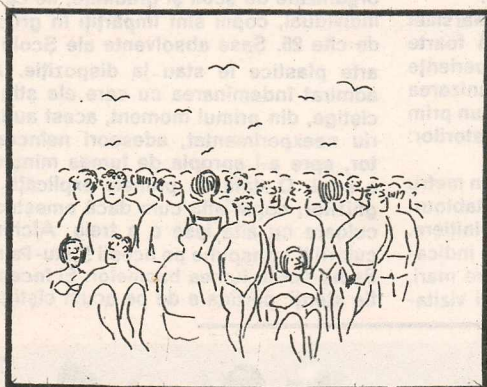
După baie...▶

Vacanță de 24 de carate.

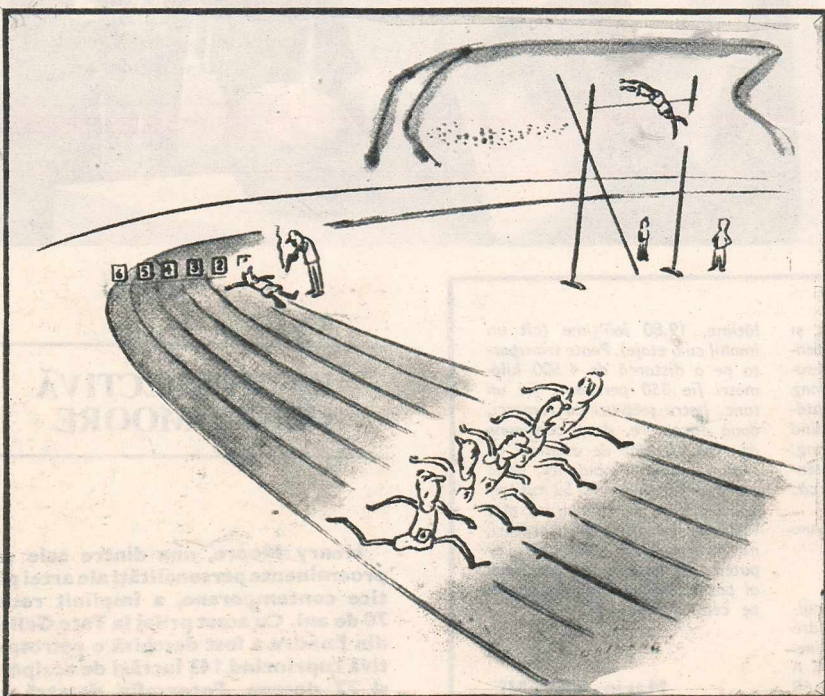

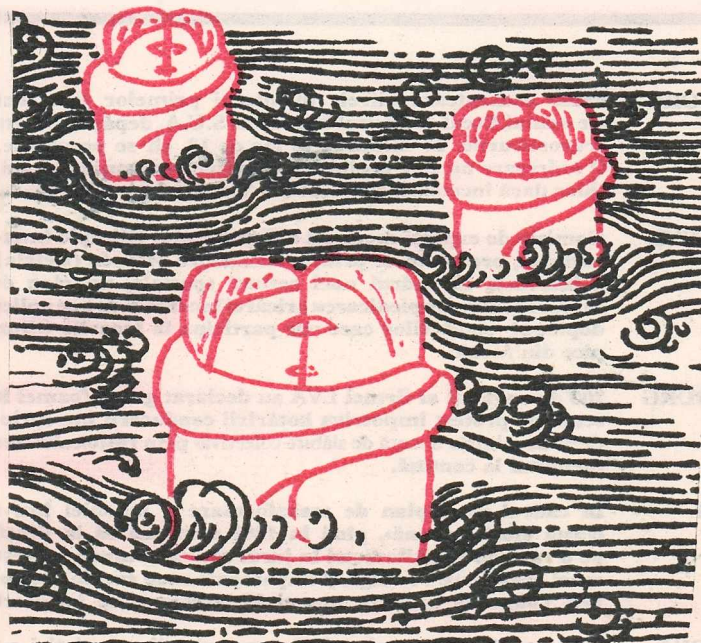
— Aș! Nu se vede nici un elefant...

— Scuzați, vă rog! Nu știți încotro e intrarea în mare?...

— Mi s-a părut mie că am ținut pistolul puțin prea jos...

APA TRECE...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

PIETRELE RĂMIN

1) Trece... — Vas... intrat la apă — Curge! 2) Prezente la toate cursurile — Loc de naștere... 3) Golire — E ca!... 4) Lac — Pentru (abr.) — Blocul de piatră al apelor ecuatoriale. 5) la foc... în apă. 6) Spumă ... la mal! — Gaz incolor — Expresie a curiozității. 7) Coroane persane (Inv.) — Hebe. 8) Nu face nimic — Trepte riverane. 9) Nu mai departe — M-am ars! — Veșmînt de înaltă ținută. 10) Estuar!! (3 cuv.) — Atlas. 11) Grîu de primăvară — Împărăția apelor. 12) Oraș în Laos — Pînză pentru stele.

1) Piatră semiprețioasă —

...și-ncă una. 2) A pietrui — Virfuri de piatră. 3) Piatră-acră — A suspenda. 4) Cucu! — De prost-gust — Veche măsură de capacitate olandeză. 5) Aruncă cu pietre — Regiune în Coasta de Fildes. 6) Rămîn... (sing.) — Retras din piatră! 7) Stană de piatră. 8) Compozitor român (Anatol) — Nu se mai spune — Stîlp. 9) Prima și ultima! — A distruge. 10) Din epoca de piatră — O potcoavă și-un cerc! — Înăuntru. 11) Pietre — Mai tare ca piatra. 12) Scriere — la foc din piatră seacă.

Toma MICHINICI

Dicționar: TIAM, AAM, ADU.

Dezlegarea jocului «PLOAIA DANSA ÎMPREUNĂ CU NOI», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) CEHOV — LACARIE. 2) ISANOS — MURARE. 3) LENE — AMARITI. 4) NORI — INC — UGU. 5) SIROAIE — ASSAM. 6) ANAS — ERA — OCTI. 7) H — C — INECATĂ — D. 8) IO — ARA — OVE — PI. 9) ALICE — APE — LOT. 10) ANI — INERVATĂ. 11) ENE — SCURS — NOT. 12) MELC — AMIAZ — PE.

PENTRU RETRAGEREA DIN N.A.T.O.

Correspondență specială de la Gordon SCHAFFER

NEW YORK Presa comentează cifrele bilanțului primelor șase luni ale anului fiscal. Deficitul bugetului S.U.A. depășește toate pronosticurile: 27 miliarde în loc de 13, cit se prevăzuse. O redresare nu este posibilă pentru încă cel puțin doi ani, chiar dacă încetează războiul din Vietnam — scriu ziarele.

LAUSANNE Comisia de experți medicali a Comitetului Olimpic Internațional, prezidată de prințul Alexandre Merode (Belgia), a întocmit, în cadrul unei sesiuni speciale, un plan de măsuri pentru împiedicarea oricărei încercări de a se aplica dopingul sportivilor care vor participa la Jocurile Olimpice din Mexic.

AUGSBURG 200 de angajați ai firmei LVA au declarat greva foamei în semn de protest împotriva hotărârii conducerii întreprinderii de a iniția o «cură de slăbire colectivă» prin raționalizarea meniului la cantină.

TOKYO În cadrul unui plan de transformare a Japoniei într-o «vastă sferă urbană», până în 1985 urmează să se înființeze, pe o rază de 100 kilometri în jurul capitalei nipone, câteva mari orașe care vor înghiți importante zone rurale. Regiunea Tokyo va număra atunci 37 milioane de locuitori.

MOSCOVA Recentul Concurs unional al compozitorilor sovietici s-a încheiat cu o surpriză. Premiul I a fost obținut de învățătoarea Ghehuni Ciclan (în vârstă de 38 ani) din Armenia, care a concurat cu uvertura simfonică «Bună-dimineața».

ANVERS Vameșii belgieni au descoperit o nouă și puternică rețea de contrabandă. Importante cantități de carne congelată de proveniență argentiniană erau introduse în Belgia cu ajutorul unor facturi și documente vamale falsificate.

ZÜRICH Revendicări studențești: pentru ca Zürichul să devină cu adevărat un oraș universitar este necesar să se asigure locuri suficiente în căminele studențești, sistemul burselor să fie revizuit, taxele de înscriere în facultăți să fie suprimate.

LA PAZ Zguduirile politice și economice din ultima vreme l-au determinat pe președintele Barrientos să introducă în activitatea aparatului de stat bolivian măsuri severe de austeritate: limitarea zborurilor avioanelor guvernamentale, scoaterea la licitație a 50% din automobilele oficiale, interzicerea pe un an a oricărei achiziții de automobile, reducerea la minimum a deplasărilor diplomaților.

BUDAPESTA Trei proiecte pentru construirea unui nou pod peste Dunăre sînt actualmente în studiu. Cel de-al nouălea pod budapestan va avea o lungime de 430 m și va traversa Dunărea în partea de sud a orașului, între Csepel și Albertfalva.

BANGKOK Puternice detașamente de guerilă au atacat din nou baza militară americană de la Udorn, unul din cele șase puncte de sprijin al trupelor S.U.A. staționate la 50 km de fluviul Mekong — aproape de frontiera cu Laosul.

BRUXELLES A început «sezonul distrugerii fructelor». După ce în urmă cu câteva luni au fost nimicite — pentru menținerea prețurilor — tone de mere, conopidă, piersici și roșii, cantități imense de fructe sînt sacrificate acum în virtutea unui plan de distrugere elaborat sub egida Pieței comune.

CIENFUEGOS În apropierea portului cubanez, tehnicienii cehoslovaci au pus în funcțiune a treia turbină cu randament de 16,7 MW a centralei hidroelectrice Hanabanilla.

LONDRA Cecil King, despre declinul popularității guvernului laburist: «Wilson și cabinetul său au pierdut încrederea alegătorilor și autoritatea corespunzătoare... Sîntem amenințați acum de cea mai mare criză financiară».

În Marea Britanie se discută tot mai mult în timpul din urmă probleme legate de participarea ei la Pactul nord-atlantic. În acest context, cu prilejul ultimei sale conferințe. Mișcarea pentru eliberarea coloniilor (M.E.C.) — organizație sprijinită de un mare număr de laburiști și de sindicate — a adresat premierului Wilson o scrisoare cerînd ca Anglia să nu participe la restructurarea sau extinderea N.A.T.O. «În Pactul nord-atlantic — se arată în scrisoare — își găsesc sprijin regimurile dictatoriale de la Atena și Lisabona; pe de altă parte, participarea Angliei la alianță are drept unic efect creșterea dificultăților ei economice». Autorii scrisorii subliniază necesitatea sistării livrării de arme către colonialiștii portughezi din Angola, Mozambic și Guineea, precum și faptul că se impun măsuri hotărîte și eficiente împotriva regimului rasist de la Salisbury.

Reprezentanții mișcării s-au adresat și Ministerului Afacerilor Externe, arătînd că articolul 13 al tratatului specifică răspi-

cat că la sfîrșitul celui de-al 21-lea an al N.A.T.O. oricare țară membră are dreptul de a se retrage din alianța atlantică, notificînd faptul cu prilejul sărbătoririi celor două decenii de existență. «Deci, după 4 aprilie 1969 Marea Britanie este liberă de a se retrage din N.A.T.O. Mișcarea pentru eliberarea coloniilor cere să se facă acest pas în speranța că se va contribui astfel la înlăturarea diviziunii Europei, la instaurarea unui climat favorabil destinderii și lichidării celor două alianțe: N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia».

Atît M.E.C. cit și alte organizații intenționează să continue lupta. Faptul este cu atît mai important cu cit se apropie data conferinței naționale a partidului laburist, stabilită pentru luna octombrie. Nimeni nu așteaptă rezultate imediate și spectaculoase, dar ideea retragerii Marii Britanii din N.A.T.O. cîștigă tot mai mult teren și adepți care doresc să trăiască într-o Europă a destinderii.

MARSILIA

MUZEUL COPIILOR

Correspondență specială de la Sanda CRISTIAN

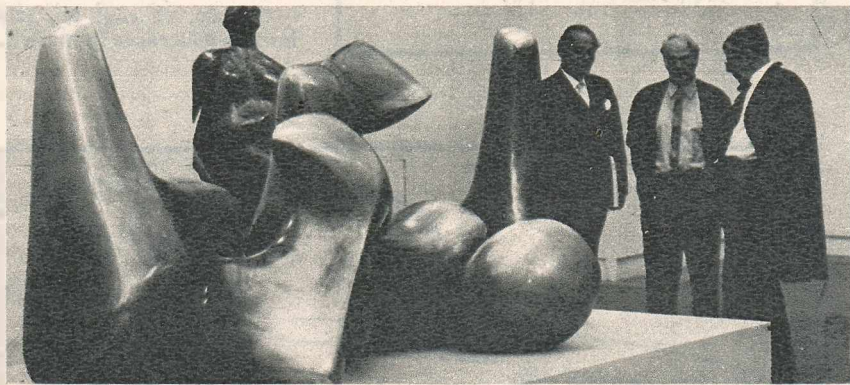
Printre miile de afișe care propun cele mai variate mărci de țigarete, detergenți sau excursii spre cele patru zări, unul mi-a atras atenția: «Muzeul copiilor». În primul moment am crezut că este un muzeu cu caracter științific. În realitate...

În incinta unuia dintre muzeele Marsiliei — palatul Longchamps — o sală foarte luminoasă a fost afectată unei experiențe care s-a dovedit excelentă: organizarea unui muzeu în care copilul să aibă un prim contact cu pictura. Vîrsta vizitatorilor: între 4 și 12 ani.

O sală albă, plină de lumină. La un metru înălțime de la podea sînt fixate tablouri special alese pentru această inițiere. Lîngă fiecare, pe o tăbliță neagră, indicațiile de rigoare, scrise cu caractere mari, caligrafice. Atenția celor mai mici vizita-

tori este atrasă în primul moment de buchetele de baloane multicolore ce plutesc în încăpere. Apoi privirea li se oprește asupra marelui disc cu spectrul solar.

Intrarea e gratuită. Fie că vin în vizite organizate de școli și grădinițe, fie că vin individual, copiii sînt împărțiți în grupuri de cîte 25. Șase absolvente ale Școlii de arte plastice le stau la dispoziție. Am admirat îndemnarea cu care ele știu să cîștige, din primul moment, acest auditoriu neexperimentat, adeseori neîncrezător, spre a-l apropia de lumea minunată a artei. O dată cu primele explicații ale ghizilor, copiii află cum dacă amesteci culoarea cu alta iese o a treia. Alchimia culorii li transpune pe acești Statu-Palmă Barbă-Cot în lumea basmelor. Ei încep să fie atenți: partida e de pe acum cîștigată

UN MINI-BUSINESS ȘI UN SUPER-JET

Un stilou cumpărat la una dintre librăriile pariziene și revăzut cu o femeie goală, aurie, care se scufundă în licoarea sumbră a cernelii? «Made in Hong Kong!» Un evantai, model japonez, procurat în Parcul Național american din Yellowstone? «Made in Hong Kong!» Doriți o cămașă modernă, care să aibă țesut pe piepți sloganul: «Urmăresc femeile»? «Made in Hong Kong» și de vânzare în Chicago, Los Angeles sau New York. Poate aveți nevoie de 10 000 de miniaturi înfățișînd Turnul Eiffel, de 60 000 modele reduse ale tancurilor Sherman sau ale străvechilor limuzine De Dion Bou-

ton? Ori numai de un unicat, și la proporții minime, reprezentînd Statuia Libertății? Adresați-vă oricărui negustor din Hong Kong. În mai puțin de trei săptămîni veți primi marfa pîrtînd încrustat pe verso: Hong Kong. Pozează lămpița în cel mai autentic stil javanez. Aceeași marcă: Hong Kong.

Hong Kong — 460 de milioane dolari export în 1967.

* Presa occidentală anunță multiplele calități ale celui mai mare avion american de transport (bineînțeles un super-jet) — «C 5 A Galaxy»: 75 metri lungime, 68

lățime, 19,80 înălțime (cit un imobil cu 6 etaje). Poate transporta pe o distanță de 4 500 kilometri fie 850 persoane, fie un tanc, patru jeep-uri cu remorci, două elicoptere, două camioane de cîte 4,5 tone de asemenea cu remorci, două ambulante, două camioane de 16 tone și 52 militari «specialiști». Și, pentru că este vorba de calități și transporturi, nu cumva «C 5 A Galaxy» ar putea transporta și un porumbel al păcii? Măcar unul, de probă, pe cele 28 de roți?

Maria ARSENE

RETROSPECTIVĂ HENRY MOORE

Henry Moore, una dintre cele mai proeminente personalități ale artei plastice contemporane, a împlinit recent 70 de ani. Cu acest prilej la Tate Gallery din Londra a fost deschisă o retrospectivă cuprinzînd 143 lucrări de sculptură și 72 desene. Fotografia noastră vi-l prezintă pe marele sculptor (centru) în incinta expoziției.

COMENTARIU

Principialitate verificată de practică

de Silviu BRUCAN

Pentru cronicarul extern, aniversarea marelui eveniment de la 23 August 1944 este prilej nu numai de sărbătoare, ci și de bilanț și perspectivă a unei activități bogate și prestigioase pe plan internațional.

Dacă ar fi să prindem într-o formulă chintesența și nota caracteristică a acestei activități care a adus României socialiste un prestigiu atât de mare pe toate meridianele pământului, trebuie să ne oprim desigur asupra promovării energice și neobosite de către partidul și guvernul nostru a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. De ani și ani de zile, cu o tenacitate care a devenit proverbială, România socialistă proclamă insistent că stricta respectare a acestor principii în relațiile dintre state constituie principala condiție a unei vieți internaționale normale, a întăririi încrederii și colaborării între popoare, a asigurării păcii și securității în lume.

De-a lungul anilor, viața internațională însăși a demonstrat justetea poziției elaborate de Partidul Comunist Român și necesitatea de a desfășura lupta pentru triumful principiilor fundamentale în relațiile dintre state împotriva celor care le neagă importanța sau le deformează sensul.

Principiile fundamentale ale relațiilor internaționale contemporane sînt strîns legate unele de altele, interdependente, în cadrul unui sistem în centrul căruia se află principiul suveranității, respectarea dreptului fiecărui stat, popor sau națiune de a hotărî în mod liber, fără nici un amestec dinafară, asupra politicii sale interne și externe. Suveranitatea este în mod indisolubil legată de egalitatea dintre state mari și mici, reflectînd o realitate a vieții contemporane în care statele, indiferent de mărimea și influența lor, sînt în mod egal suverane.

Experiența istorică arată că atîta timp cît există mari diferențe, disparități sau decalaje între națiuni și state — în special pe plan economic și militar — tendința marilor puteri este de a folosi aceste inegalități, a domina organizațiile internaționale și a încerca să le subordoneze promovării intereselor lor.

Pornind de la aceste realități, țara noastră a susținut cu energie că principiile menționate trebuie să-și găsească o aplicare exemplară în politica țărilor socialiste, chemate să instaureze între ele un nou tip de relații cu

adevărat frățești, de stimă și de încredere reciprocă, calitativ diferite de relațiile caracteristice imperialismului, care rezidă în dominația politică și exploatarea economică exercitată de țările puternice asupra celor slabe, imixțiuni în treburile interne, practici de dictat, tendințe de hegemonie, de intimidare, represalii și sancțiuni. Activitatea României socialiste pe acest plan este cu atât mai intensă cu cît prietenia și alianța cu toate țările socialiste constituie *elementul central* al politicii noastre externe. Ea și-a găsit recent expresia în afirmarea încrederii în capacitatea Partidului Comunist din Cehoslovacia de a asigura succesul operei de edificare a socialismului și a dreptului său sacru de a o realiza conform năzuințelor poporului, fără nici o imixtiune dinafară. «Respectarea independenței fiecărui partid, neamestecul în treburile interne — a declarat tovarășul Nicolae Ceaușescu — constituie o condiție fundamentală pentru clădirea unor relații de egalitate și încredere reciprocă între partidele comuniste și între țările socialiste».

Desfășurînd relații multilaterale cu toate țările, indiferent de orînduirea socială, România socialistă a subliniat în permanență că respectarea strictă a dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta și calea de dezvoltare și totodată renunțarea categorică la folosirea forței armate în relațiile interstatale constituie premisa fundamentală a coexistenței pașnice. În acest spirit, guvernul român a adoptat o poziție hotărîtă de condamnare a agresiunii americane în Vietnam și a susținut permanent că soluționarea conflictului poate avea loc numai prin tratative politice pe baza respectării dreptului poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta.

Aceeași poziție principială a călăuzit atitudinea României socialiste față de conflictul din Orientul Apropiat și eforturile ei pentru soluționarea pașnică a acestuia.

Inițiativele politice și diplomatice ale guvernului român pe linia destinderii în Europa și a înfăptuirii securității pe continentul nostru și-au cîștigat o largă recunoaștere. În genere, politica externă dinamică și constructivă a impus România socialistă ca o forță de care se ține seama, ca un stat ale cărui puncte de vedere sînt respectate.

Practica internațională confirmă tot mai pregnant justetea și înțelepciunea politicii noastre externe.

SPAȚIALE

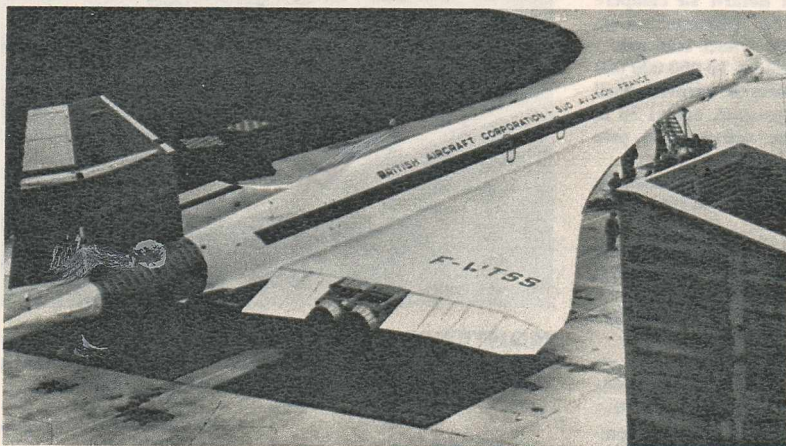
Societatea de televiziune britanică B.B.C. a cheltuit aproape 400 000 de lire pentru a asigura transmiterea pe viu a celor mai importante momente ale convenției republicane de la Miami prin intermediul satelitului american Intelsat II.

Cu o oră însă înainte de începerea emisiunilor, B.B.C. a fost anunțat de compania americană Comsat că nu-i mai poate pune la dispoziție satelitul, deoarece administrația națională spațială a S.U.A. are nevoie de exact la aceeași oră pentru programul său. A început bătălia aprigă contra cronometru cu administrația americană pentru a o determina să-și schimbe programul, mai ales că B.B.C. avea contracte de retransmitere emisiunilor în circa 30 de țări. Zadarnic. În cele din urmă ginerii serviciului de televiziune engleză au aflat că aceeași oră funcționează un alt satelit, Intelsat I, care să este destinat în primul rînd comunicațiilor telefonice și telegrafice.

Ceea ce administrația spațială americană a refuzat, a acceptat compania de poștă și telecomunicații din treaga lume. La apelul B.B.C., ele și-au transferat comunicațiile pe cablurile existente, eliberînd satelitul în traficul telefonic. Emisiunea a avut loc, conform celor evăzute în prealabil, la timp și în foarte bune condiții tehnice.

Ce se întîmplă însă dacă administrația americană spațială solicită și al doilea satelit pentru activitățile sale? Nu numai că emisiunea nu ar fi avut loc, dar publicul ar afla direct ce înseamnă monopolul american în domeniul comunicațiilor spațiale intercontinentale. Conștientizarea cu realitățile a fost doar amînată. Ar fi interesant de lămurit încă un aspect: încercarea de a bloca înmînarea convenției republicane în Europa a fost lansată de nevoi spațiale sau de altele terestre?... Pildă, de interesele electorale ale partidului democrat.

N. LUPU

„CONCORDE 001” PE PISTĂ

Toulouse-Blagnac, Franța. Avionul franco-britanic «Concorde 001» a trecut săptămîna aceasta prin primele probe de zolare pe pistă și manevră la sol. Respectivele probe ar fi trebuit să aibă loc cu cîteva luni în urmă.

„NU VĂ APLECAȚI ÎN AFARĂ!”

Reputația științifică a lui Galileo Galilei este în pericol.

Cine i-o amenință? Domnul Samuel Shenton, un englez sexagenar, de profesie pictor de firme și... președinte al lui «International Flat Earth Society» (adică, al «Societății internaționale a pămîntului... plat»). Da, ați citit bine: pămîntul PLAT! Și este vorba chiar de planeta noastră, căreia îi refuză o caracteristică esențială: forma de glob.

Mr. Shenton are felul său cu totul original de a explica — de pildă — dispariția unor persoane a căror urmă n-a mai putut fi descoperită, cu toate cercetările întreprinse de poliție: e

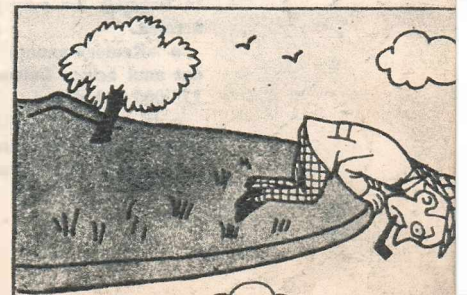
vorba de cei care au trecut, din nebagare de seamă sau intențional, dincolo de... capătul lumii. După părerea domnului Shenton, la marginea pămîntului s-ar găsi, pasămite, o mare barieră de ghețuri; o dată trecută această barieră, culezătorul respectiv cade în... gol, de unde nu se mai poate întoarce niciodată! Deci, atenție: E «pericoloso sporgersi».

Alte comentarii fiind de prisos, ne mulțumim să comunicăm, «pour la bonne bouche», cîteva dintre convingerile «beton-armate» ale membrilor societății prezidate de extraordinarul Mr. Shenton:

— soarele este un disc plat cu un

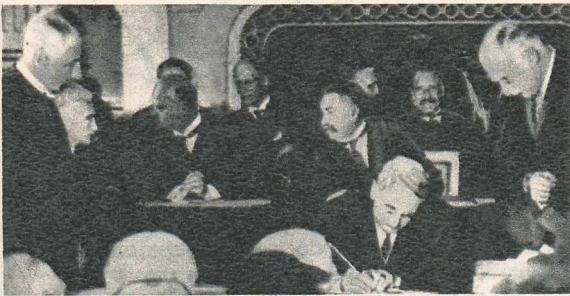
diametru de 50 de km;
— pămîntul nu se învîrtește, ci se află într-o veșnică imobilitate;
— deasupra pămîntului se găsește un acoperiș, la prea mare înălțime însă pentru a-l apăra de... ploaie.

Mircea NOVAC

ARHIVĂ-FOTO

PACTUL KELLOGG-BRIAND

La 27 august 1928 se semna la Paris primul document diplomatic privitor la interzicerea războiului dintre popoare — Pactul Kellogg-Briand, cum a fost denumit în anele diplomației. Inițial documentul a fost semnat în numele a 14 state: Franța, Anglia, Italia, S.U.A., Germania, Belgia, Japonia, Canada, Australia, India, Noua Zeelandă, Colonia Capului, Cehoslovacia și Polonia. România a aderat câteva zile mai târziu — la 4 septembrie 1928, iar U.R.S.S. la 6 septembrie. Articolul 1 al tratatului menționa: *Înaltele puteri contractante declară solemn, în numele popoarelor respective, că ele condamnă războiul și renunță la el ca instrument în relațiile lor internaționale...*

În fotografie: Frank Billings **KELLOGG**, secretarul de stat al S.U.A., semnând documentul. În spatele său, coautorul pactului, **A. BRIAND**, ministrul afacerilor externe al Franței, având în dreapta, pe același rând, pe **STRESSEMAN**, ministrul de externe al Germaniei.

ÎN CULISELE CONVENȚIEI DIN CHICAGO

secret pentru a stabili măsurile de securitate ce vor trebui luate cu prilejul convenției democratice de la 25 august, care va desemna candidatul partidului la alegerile prezidențiale din toamnă.

Asasinatelor politice din ultimul an — pastorul Martin Luther King și Robert Kennedy — precum și puternicele incidente care au avut loc cu prilejul convenției partidului republican de la Miami Beach au determinat autoritățile americane să ia o serie de măsuri suplimentare de precauție pentru a asigura securitatea președintelui Johnson, precum și a vicepreședintelui Humphrey, a celorlalți candidați la investitură și, în general, a personalităților politice care vor fi prezente la convenția de la Chicago.

Un ziarist care a avut o convorbire cu unul dintre cei ce organizează securitatea delegațiilor la convenția a relatat câteva amănunte interesante. Au fost mobilizați, încă de la începutul lunii, 50 000 de soldați, polițiști și agenți federali, în afara oamenilor din serviciul secret. Dintre cei 50 000, peste 8 000 sînt agenți îmbrăcați civil, iar 5 500 membri ai gărzii naționale, special antrenați pentru reprimarea unor eventuale tulburări rasiale.

Între măsurile speciale care vor fi luate se numără și amenajarea unui teren de aterizare pentru elicoptere pe acoperișul amfiteatrului — unde vor sosi și de unde vor pleca atît președintele S.U.A. și suita sa, cît și ceilalți participanți la convenție. Permisele de intrare vor fi valabile numai cîte o singură zi, și în fiecare se va preciza locul unde va trebui să stea posesorul său.

Florin UDREA

ANDERSTORP — „LE MANS”-UL SUEDEZ

Anderstorp este o mică localitate din sudul Suediei, cu circa 4 000 locuitori, pînă de curînd puțin cunoscută chiar și suedezilor. Dar, nu de mult, aici a fost inaugurată cea mai modernă pistă de automobilism din nordul Europei. Pista singură are o lungime de 4 100 de metri și o lățime de 9,3. Ea a fost combinată cu o pistă de decolare-aterizare pentru avioane, lungă de 800 m.

Întregul ansamblu, care se întinde pe o suprafață de 730 000 mp, este prevăzut cu tribune, instalații complexe de iluminat, cabine, terenuri de parcare pentru 40 000 de autoturisme, chioșcuri și chiar cu un bazin de înot.

În afara celor trei-patru concursuri automobilistice anuale ce se vor desfășura aici, complexul poate fi folosit, de pildă, și ca pistă de încercare pentru diverse vehicule, precum și pentru concursuri cicliste, cursuri de automobilism etc. Specialiștii afirmă că Suedia, construind pe teritoriul său acest «Le Mans», are mari șanse să poată organiza în viitor curse automobilistice internaționale.

Iancu RĂPAN

COMPUTER

● 1 200 000 autovehicule înmatriculate la Roma. În fiecare an numărul lor crește cu 130 000.

● Guvernul belgian a hotărît să cumpere 28 avioane franceze de tip «Mirage-5». Costul lor total: 660 000 000 franci francezi.

● Guvernul ungar a alocat 10 000 000 000 de forinți pentru ameliorarea aprovizionării cu apă a populației. În prezent, numai 30 la sută din populație obține apă potabilă prin rețea. În 1985 procentul va fi de 85%.

● Griji ale Bundeswehrului: doar un medic militar la 800 de soldați. În Franța, unul la 135.

● 50 de țări cumpără din Cehoslovacie avioane de sport și utilitare. Cel mai solicitat este în prezent avionul cu reacție (pentru antrenament) «L29 Delfin», exportat pînă acum în 1 500 exemplare.

● «Simca» — a patra producătoare de automobile din Franța — își extinde uzinele de la Rochelle, dublindu-le capacitatea. Pînă în 1972, datorită capitalului avansat de compania americană «Chrysler» (noul ei proprietar), Simca va dispune de o uzină și în nordul Franței.

● Dieter Ross din Schleswig (R.F.G.) a obținut premiul I (600 mărci) la un «maraton vorbit». El a vorbit 150 de ore în șir, doborînd astfel vechiul record mondial: 141 ore.

● 120 000 000 de oameni suferă în Africa și în diferite țări din Asia de pe urma unui flagel necruțător: Bilharziosa.

● Pe aeroportul Kennedy din New York au fost arestați alți 5 traficanți de stupefiante. În bagajele lor s-au găsit 25 kilograme de heroină.

● «Reuter» anunță: Statele Unite au acordat anul acesta Indoneziei cu titlu de ajutor 125 000 000 dolari.

● În primele 6 luni ale acestui an numărul automobilelor japoneze exportate s-a dublat în raport cu aceeași perioadă a anului 1967.

MONTEVIDEO. Un colț din vasta plajă ce mărginește, pe o distanță de 20 km, capitala Uruguayului. Acest călăreț de bronz, cu tradiționalul «poncho» aruncat pe umeri, pare să contemple plaja Ramirez și, în depărtare, volumele masive ale Palatului municipal.

Cosmos (1)

Vine spre galaxia noastră — nu spre Terra, stați cumiți — un nor de hidrogen, cine știe cum și de unde scâpat căci cosmosul este mai complicat decît căile Domnului, lung de 20 de ani-lumină, cu o viteză neobișnuită de 150 km/secundă. L-au descoperit olandezii, au și făcut un raport senzațional, lumina a sărit la telescoape. Panică pe pămînt nu are rost să se creeze: directorul Oot de la observatorul din Dwingeloo (acești dubli «o» sînt mai liniștitori decît stelele într-o fîcînă, vara) zice că norul se va ciocni cu Calea Laptelui și va avea loc un cataclism de mare interes științific pentru astronomii terestrați. E.O.K. Niemi dintre noi nu cred să aibă ceva împotriva ca de

CRONICA DE TREI SECADE

pe pămînt să se privească la catastrofele de pe Calea Laptelui, mai ales că n-avem nici o vină în producerea lor. La atitea catastrofe create de noi, oamenii, cu mințile și brațele noastre — e cazul ca o dată, măcar o dată să ne bucurăm că una nu ne aparține sau nu ne va aparține dacă o fi și o fi cînd o fi. Să nu ratăm niciodată asemenea clipe de umilință și modestie. Sînt atît de rare...

Cosmos (2)

Dar australienii merg mai departe decît Oot și susțin că masele astea de

hidrogen se vor ciocni de Calea Laptelui pentru că însăși calea aceea atrage, le aspiră spre ea, cu o forță drăcească. Asta — foarte abstract vorbind — mi se pare suspect. Știam că această cale e la locul ei, pașnică, simpatcă, poetică, ce mare pericol reprezenta acolo, departe, cîteva picături din sînul lunonei ajunse în cer și cînd îl alăpta pe Hercule? Dormea liniștit. Atunci de unde naiba i s-a năzărît să atragă nori de hidrogen să aspire la catastrofe? Nu știa că nu de joacă cu hidrogenul? Ce a enervat-o a exacerbat-o, ce a făcut-o să piardă mințile, ca să cheme spre ea un cataclism la 150 km/secundă? Unde văzut ea asemenea practici? Mistere. Bine că toată chestia se va petrece la ei, acolo...

Radu COSAȘ

LA NOI ACASĂ

de la trimisul nostru special Eugen MANDRIC

Sînt foarte bucuroși că, la cîteva ore numai după ce m-am întors în București, să pot gîndi cu creionul în mînă despre așa și despre ceasurile unice pe care le-am petrecut acolo. Televiziunea, radioul, presa v-au informat amplu despre sfîșurarea vizitei delegației de partid și de stat române, ndusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu. După cîte înțeleg și discuțiile cu prietenii de aici, din București, România se aștepta, în zilele acestea, invitată la Praga. Ziaristul care are în vedere să vă solicite aici atenția, transmitea din Praga că tratatul semnat de tovarășii Ceaușescu și Svoboda a fost parafat cu sentimentul popular, că cehii și slovacii l-au aclamat cu o mare emoție. Reîntînesc în București aceeași temperatură, aceeași splendidă unanimitate a sentimentului popular, aceeași convingere intimă a omului de pe stradă, că prietenia româno-cesoslovacă ne privește personal pe fiecare dintre noi. Eram în curtea interioară a Hradului, sprijinit de o statuie din metal, acum cîteva secole, la Brașov, cînd în timpul președinției republicii au ieșit în prima zi a vizitei, într-o răspundere a aclamațiilor cîtorva mii de oameni, conducătorii de partid și de stat români și cehoslovaci. Se strigau și se închină la prietenia noastră, se scanda, se fluturau gulețe, se agitău pancarte fabricate acasă... Dintre cuvinte fierbinți pe care le-am auzit acolo, atunci, la fața locului, a emoționat cel mai puternic scandarea cuvintului microfon. Ilțimea scanda microfon adresîndu-se tovarășului Ceaușescu, mulțimea vroia să-i asculte pe români, să dialogueze cu românii despre socialism și fericire, despre libertate și viitor, despre suveranitate și solidaritate.

După semnarea Tratatului, conducătorii de partid și de stat ai celor două țări au fost, după cum știți, oaspeții muncitorilor uzinei «Avia». Era evident, și cîtă bucurie se cuprîndea în evidența aceasta, că tovarășii Ceaușescu și Dubcek se așteptau la ei acasă. Era evident, și cîtă mîndrie se cuprîndea în evidența aceasta, că muncitorii praghezi îi simțeau din inimă pe conducătorii partidelor noastre comuniste. Actul politic pe care îl constituia Tratatul și însoțita vizita delegației noastre a fost supus, la «Avia», aprobării clasei muncitoare, și cu această constatare ajungem la ceea ce este esența democratică și frumoasă omenească a socialismului, și cum îl înțelegem la noi acasă, în România, așa cum îl înțeleg, la ei acasă, cehii și slovacii. Iar din acest punct de vedere, în această uzină în care fiecare al treilea muncitor comunist, la «Avia», simțea că se desfășoară ceva încărcat de sensuri și adevărat ca lumina zilei.

Aș vrea să închei aceste cîteva rînduri transcriind niște impresii din Praga, în care vă propunem să ne oprim o clipă breună pe cheul Vltavei, în fața Facultății de filozofie. Sîm în spatele străduțele înguste, bătute de pași care încep să se audă, cu Golem, avem sub noi Vltava largă, domoala, siva, foarte cehă, dacă se poate spune așa, iar în față colina adului, castel și fortăreață, simbol național și președinția republicii, complexul cel mai desvîrșit de monumente prahice și locul unde se țin ședințele cele mai importante ale Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia. În locul acesta nu vedem decît cultură, frumusețe și istorie, un amestec tulburător combinat de-a lungul a foarte multe zile.

Cînd delegația partidului nostru și a țării noastre discută și discută la Hrad relațiile, principiile și prietenia dintre țările noastre și popoarele acestei țări, mă gîndeam că nicio dată ca în zilele noastre oamenii n-au avut în față atîtea întrebări și atîta răspundere.

Acolo, pe malul Vltavei, trăindu-mi lucid speranțele, așteptînd răspunsuri socialiste la problemele acestei epoci. Constatăm că același sentiment a însoțit și la noi acasă întîlnirea delegațiilor țării noastre. Cred că facem ceea ce ne îndemna, ultimele rînduri pe care le-a scris, Julius Fucik: «Oameni, v-am iubit, vegheați».

carte

Dintre ultimele apariții la Editura politică, notăm:

● **1848 la români. Oameni, fapte, idei.** Prin felul cum este alcătuită de un colectiv de specialiști, cartea se înscrie ca o utilă contribuție la cunoașterea mai adîncită și directă a gîndirii și mișcării social-politice pașoptiste. Cuprinsul cărții e format din programe revoluționare, hotărîri, proclamații, corespondență și articole din presa vremii, multe dintre ele inedite.

● **Documente din istoria mișcării muncitorești din România 1910-1915.** Volumul, de circa 700 pagini, apare sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. și se încadrează în seria de documente publicate privind istoria mișcării muncitorești din țara noastră. În cuprinsul volumului găsim materiale care reflectă activitatea Partidului social-democrat din România și a secțiilor sale, a Consiliului general al sindicatelor, a Uniunii tineretului socialist, a organizațiilor politice și profesionale ale clasei muncitoare în contextul economic, politic și social din perioada anilor 1910-1915.

● **M. Gh. Bujor: Ștefan Gheorghiu și epoca sa.** O evocare caldă — în care prezența amintirilor personale conturează și mai viu eroiul — dar nu lipsită de rigurozitate științifică în aprecierea acestei luminoase figuri de militant revoluționar.

● **Dobrogeanu-Gherea: Studii și articole social-politice.** Cîteva titluri din sumarul acestei culegeri din opera valorosului cărturar și ideolog: Socialismul în România (capitol din «Cuvor socialității românești»); Concepția materialistă a istoriei; Rezultatele economice ale neobișnutei (capitol din «Neobișnute»); Asupra socialismului în țările inapoiate; Caracterul războiului actual (capitol din «Război sau neutralitate», studiu scris în 1914).

● **M. C. Stănescu: Gh. M. Vasilescu (biografie și culegere de articole).** Lucrarea apare în colecția «Evocări», inițiată de Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. Biografia și textele selecționate din opera publicistică a lui Gh. M. Vasilescu (1891-1929) — înmănușate în volum — ne fac cunoscute personalitatea și activitatea unuia dintre militanții de seamă ai mișcării noastre muncitorești și socialiste, organizator, propagandist și publicist de talent.

muzică

● **Revelion în... iulie** este titlul premierei oferite vilegiaturiiștilor de pe litoral de teatru constănean de estradă. Spectacolul este semnat de specialiști ai genului: Nicușor Constantin și George Voinescu — text, regie, scenografie; H. Mălineanu și Aurel Manolache — muzică; Oleg Danovschi — coregrafie. Interpreți locali și «împrumutați»: Jean Constantin, Gelu Manolache, Ilona Moțica, Trio Do-Re-Mi ș.a.

● După Hustin, Laufer, Kalinka, iată-l și pe Bobby Solo revenind pe

Bobby Solo

plaiuri românești. Cîștigătorul trofeului de la San Remo (1965), deținătorul a trei «discuri de aur», interpretul neuitatei melodii «Una lacrima sul viso» va cînta pe scena Sălii Palatului între 7 și 12 septembrie și va fi acompaniat de orchestra sa. O dată cu cunoscutul solist italian o vom asculta și pe compatrioata sa Rita Della Torre.

cinema

● **În orașul «S».** După «Doamna cu cățelul», a cărei metamorfoză cinematografică ne-a trimis pe urmele adevăratului Cehov («adevărat» în sensul că fiecare — sau aproape fiecare — a găsit acolo un Cehov al său), actuala ecranizare a nulei «Ionică» nu-și mai găsește echilibrul. Iosif Hăișif rămîne același cineast cu fine intenții, cu un remarcabil simț al cadrului, un bun creator de atmosferă, numai că își caută uneori sprijinul în altă parte, în afara filmului. În distribuție: Anotoli Papanov, Andrei Popov, Alexei Batalov, Nonna Terentieva, Lidia Stikan, Igor Gorbacev.

● **Premiere strict secrete.** Unul dintre veteranii cinematografiei cehoslovace, Martin Fric (Povestirile lui Capek, Brutarul împăratului, Împăratul brutarului, Agra alba, Oameni în rulotă), se ascunde în spatele unei povești cu structură polițistă, pentru a trage cîteva semnale de alarmă în urechile celor slabi de cuget. Interpreți: Jiri Sovak (Cînd vine pisica, Cine vrea s-o ucidă pe Jessie), Jirina Bohdalova (Nuntă cu peripeții, Doamna de pe șine), Vladimir Menšik (Dragostea unei blonde), Cestmir Randa.

● **Cinemateca patronează** de cîteva zile — acțiunea se prelungește și în zilele următoare — un ciclu de ecranizări de toate neamurile, unele foarte bune, cîteva bune și încă vreo cîteva onorabile: **La strada, Moara cu noroc, Climax, Pădurea spînzuraților, Război și pace, D'ale carnavalului, Agonie și extaz.**

plastică

● **Maria Grigorescu-Vasilovici** — sculptură și ceramică. Fidelitatea pentru artele clasice artista și-o păstrează și în această expoziție. Lucrările prezentate datează din ani diferiți. Numeroase portrete sondează psihologia unor personalități, expresia perenă («Bacovia», «N. Iorga», «Coșbuc» ș.a.). Ceramica e tot atît de cuprinzătoare prin galeria de personaje de tip social-istoric. Deosebită prin umor ne-a părut «Fricoșii» și de un lirism pur, colocviul sentimental după Verlaine (pavilionul C din parcul Herăstrău).

● **Richard M. Mayol** — pictură, acuarelă, desen. Portrete, peisaje, flori, rod al unei activități de peste zece ani. Dacă portretele vor să comunice integral personajele și dacă această fidelitate a modelului estompează cîteodată artistul, în schimb peisajele reprezentate din plin sensibilitățile interioare ale creatorului. Mai deosebite sînt miniaturile («Apus de soare», «Peisaj din Alsacia», «Peisaj de toamnă», «Peisaj de munte» etc.) impregnate de o autentică poezie a naturii (pavilionul C din parcul Herăstrău).

● **Romul Ladea.** Portretist neîntrecut al unor personalități («Horia», «Simion Bărnuțiu», «Rebreanu», «Bla-ga» ș.a.) sau al chipurilor de țărani, opera sculptorului Ladea este prezentată în toată complexitatea ei și explicată de N. Crișan într-un recent album. Ample referiri biografice potentează analiza (Editura Meridiane).

● **Monumentele istorice din Turda** — o monografie istorică bine documentată semnată de Camil Mureșan. Substanțiale referiri la clădirile care constituie tezaurul arhitectonic și artistic al acestui străvechi oraș, în sfîrșit o suită de gravuri și fotografii, toate acestea constituie un îndrumar prețios pentru cine, poposind în Turda, vrea să-i cunoască trecutul (Editura Meridiane).

teatru

Olga Tudorache

● Un nou spectacol «sunet și lumină». În ambianța Muzeului doctor Minovici se desfășoară un original și izbitiv spectacol în care sunetul și lumina joacă rolul principal. Trei tineri regizori: Olimpia Varadi, O. Greavu Geo Berechet au compus o reprezentație în care, reușind să dinamizeze obiectele de artă le-au dat o nouă expresivitate, într-o atmosferă de tensiune dramatică. Ilustrația muzicală, vie, autentică, de inspirație populară, aparține lui Lucian Ionescu și Titus Suru, iar luminile sînt dirijate de cunoscutul meșter Titu Constantinescu. Oferind acest spectacol publicului bucureștean, ansamblul «Perinița» contribuie efectiv la îmbogățirea peisajului estival.

● La Erlangen, oraș universitar din Bavaria, la cea de-a 17-a ediție a unui festival de teatru studentesc au participat și ucenicii-actori ai Institutului de artă teatrală și cinematografică din București cu **Nenorocirile din dragoste** ale lui Arlecchino, scenariu pe teme ale comediei dell'arte. «Abend-zeitung» scrie: «Pentru prima dată publicul se amuză la festival; regie, realizare actoricească și scenografie au constituit un tot perfect». Au jucat: Gita Popovici, Florina Luican, Ada D'Albon-Azimioară, Aurora Roman, Paula Bentz, Ovidiu Moldovan, Sorin Stratilat, Dan Bubulici, Dorel Iacobescu și Voicu Iulian. Regia: Victor Moldovan; scenografia: Mircea Ribinschi.

● **Duminică 25 august**, premiera radiofonică **Întorcerea lui Ulise** de Alice Hulubei. În distribuție: Dana Comnea, Ion Pavelescu, Eugenia Popovici, Dan Tufaru, Olga Tudorache, Draga Olteanu, Mihai Mereuță, Carol Kron. În reluare, scenariile: **Mașina de calculat** de Paul Everac (26 august), **vodevilul Iubesc, iubesc** de Mass și Cerwinski (28 august), **dramatizarea a două schițe de Teodor Mazilu: Iaurul și cunoașterea lumii și Gangsterul** (29 august). La 30 august se transmite **Cocoșatul de la Notre-Dame**, dramatizare după cunoscutul roman al lui V. Hugo, în distribuția căreia figurează, printre alții, Maria Filotti, Ion Manolescu, Alexandru Critico.

pronosport

PRONOSPORT
Pronosportul antrenorului TITUS OZON la concursul pronosport nr. 34 din 25 august 1968

I. Forul-Petrolul	1
II. «U» Craiova-Crișul	1
III. Vagonul-Progressul	1
IV. Dinamo-Bacău-Jul	x
V. Polit. Iași-«U» Cluj	x
VI. Chimia Sv.-Electronica Obo	1
VII. Otetul Galați-CFR Pașcani	1
VIII. Poiana-Flacăra	x
IX. Olimpia-Ind. Sîrmei	1
X. C.S.M. Reșița-CFR Timiș.	1
XI. Chimia Rm.-V.-CFR Arad	x
XII. Ceahlăul-Steagul roșu	2
XIII. Metalul Tr.Sev.-C.S.M. Sibiu	1

FLACĂRA ALBUM

«Madrigalul», aflat mereu pe treptele succesului.

